

Naročnina

Dnevna izdaja

za kraljevo Jugoslavijo

mesечно 25 Din

polletno 150 Din

celoletno 300 Din

za inozemstvo

mesечно 40 Din

nedejska izdaja

celoletno v Jug.

slavih 120 Din, za

inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov

1 strop, peti vrsta

maloglasji po 1-50

in 20, večji oglaš

nad 45 mm višine

po Din 2-50, veliki

po 3 in 4 Din, v

uredniškem delu

vrstica po 10 Din

g. Pr. večer g.

narodu popust

Izide ob 4 zjutraj

razen ponedeljka in

dneva po prazniku

Bo'garija pred
slovansko orientacijo?

Bolgarska zunanja politika je na razpotju. V tem oziru mnogo pove že dejstvo, da sta bila nedavno v Rimu zelo hladno sprejeta bolgarski zunanji minister Burov in celo finančni minister Molov, znan prijatelj Italije. Za našo trditve govori tudi odhod italijanskega poslanika Piacinija iz Sofije, ki ga je rimska vlada morala odpoklicati ravno radi prevelikega vmešavanja v bolgarsko politiko. Vse to in pa vprašanje vojne odškodnine, kjer je zavzela Italija napram Bolgariji neprijazno stališče, pa ni edini in tudi ne najgloblji razlog ohlajenja bolgarsko-italijanskega prijateljstva.

V bolgarskih vladnih krogih sta se namreč že dolgo borili za prestiž Molova in Burova smer. Molov se je ogreval za čim ožje naslanjanje na Italijo v finančnem in političnem oziru. Zato ni čudno, če je Molov predsednik italijansko-bolgarske banke in bolgarsko-italijanske lige. Zunanji minister Burov pa smatra za nujno potrebno bolj slovansko orientacijo. Radi tega želi, da se bolgarska vlada otrese vplivov makedonskih nasilnih organizacij in tistih neodgovornih tujih činiteljev, ki jim dajejo potuho in pomoč. Burov pričakuje od zblizanja z Jugoslavijo in malo antanto večjih uspehov v zunanji politiki in zboljšanje bolgarskega narodnega gospodarstva.

Toda Burov je bil doslej preslab v vladi in napram vplivom makedonstvujuščih, da bi mogel uveljaviti novo zunanje-politično orientacijo. Tudi sprememba vlade je bila nemogoča, dokler je bila opozicija razbita in dokler je Georgi Jordanov igral najvažnejšo vlogo med zemljelci.

Georgi Jordanov, iz rsten demagog z ljudsko-bolsko izobrazbo in navaden kmet iz južne Bolgarije, se je povzpел do odločilnega mesta v bolgarskem zemljedelskem gibanju od revolucije leta 1923, ko so padli kot žrtve ministrski predsednik Stambolijski in vsi ostali duševni voditelji zemljedelske stranke. Georgi Jordanov se je ogreval za bodočo diktaturo bolgarske zemljedelske stranke, ki jo je nameraval izvršiti s pomočjo komunistov. Neomejeno oblast v zemljedelskem pokretu si je skušal zagotoviti z razširjanjem nazora, da morejo kmetijske zahteve poznati in za nje delati samo kmetje, nikakor pa ne izobraženci. Maščevanje nad krivci revolucije leta 1923, nad sedanjimi vladodržci ter sovražno razpoloženje proti neodgovornemu ustavnemu činitelju je bila gonilna sila njegove politike. Iz teh razlogov je odklanjal sodelovanje s katerokoli stranko razen s komunisti. Ker pa bi pri obračunavanju s krivci revolucije moralo priti do boja z makedonskimi organizacijami, ki so dejansko pomorile vseh onih 30.000 kmetov in delavskih žrtev revolucije, se je laskal Italiji in se potegoval za njeno pomoč.

Treznješi in uvidnejši odločilni možje v stranki so bili nezadovoljni z nazori in taktiko Georgi Jordanova. Ker Jordanov ni hotel popuščati, se je začela prej enotna zemljedelska stranka drobiti v vedno več stranke in struj.

Ali preden se je moglo pričakovati, je prišel rešitev najmlajši naraščaj, vzgojen v Pragi in trezumen slovanski duh. S čezgo pomočjo je osnoval za kmete dnevnik »Pladnev«, ki jih je še bolj utrdil v njihovem prepričanju, da se je mogoče rešiti iz strahovite gospodarske krize in neznoznega pritiska sedanje vlade samo z zedinjenjem vseh zemljedelskih strank in struj v enotni stranki. S fino taktiko odkriva »Pladnev« vedno nove afere sedanje Ljapčeve vlade, obenem pa je počasi izpodkopal tla kvamn nazorom Georgi Jordanova. Kmalu je nastal med kmetijskimi množicami tako močan pritisk na zemljedelske voditelje, da so se pred nekaj dnevi na zborovanju združenih zemljedelcev morali zediniti vsi najvažnejši voditelji, nazore Georgi Jordanova pa vreči med staro šaro in se izreči za sodelovanje z vsako stranko, če bi tako nanesle potrebe.

S tem so se zemljelci odločno izrekli za parlamentarizem in si postavili most do sodelovanja z vsemi strankami, obenem pa zlomili odpor in nezaupanje dvornih krogov. Zato je sedaj mogoča enotna fronta opozicije. Ker v novi vladi ne zahtevajo niti ministrskega predsednika — vedo namreč, da bi jim svobodne volitve prinesle ogromno večino — je tega prekreta vesel tudi bivši ministrski predsednik Malinov, voditelj opozicijskih demokratov, mož bodočnosti, ki uživa ugled v vseh strankah in v vseh krogih, zlasti med nezadovoljnimi vladne večine.

In nezadovoljnejšev v vladni večini je vedno več. Nejevoljni so nad prevelikim vladnim pritiskom, ki preganja celo vladne poslance. Vidijo nevzdržne gospodarske razmere. Dočim se Čehi zanimajo za črnomorska pristanišča in skušajo dvigniti tujski promet v Bolgariji, so Bolgari razočarani nad italijansko finančno in politično pomočjo. V vladni večini ima vso oblast v rokah gotova skupina, dočim so drugi poslanci samo štatisti. Toda do odločilnega boja v vladni večini doslej ni moglo priti ravno radi dosedanjih razcepljenosti in nespametne taktike zemljedelcev.

Ne samo nezadovoljnejši v vladni stranki, ampak tudi treznješi člani vlade se zavedajo,

Grška in Jugoslavija

Izjava zunanjega ministra Mihalokopulosa

Belgrad, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Zenevski list »Pax« objavlja razgovor direktorja »Revue des Balkans« z grškim zunanjim ministrom Mihalokopulosom.

V razgovoru se je direktor dotaknil naravno najvažnejših grških gospodarsko-političnih vprašanj in je vprašal Mihalokopulosa, kako stojijo razmere med Grčijo in Turčijo. Mihalokopulos je odgovoril:

»Mi bomo storili vse potrebno, da se spor med nami in Turčijo reši v splošno zadovoljstvo. Naš poslanik v Angori je v tem smislu dobil potrebne instrukcije in če bi tudi na turški strani opazili dobro voljo, se bomo lahko sporazumeli.«

Nato je Mihalokopulos govoril o obojestranih med Grčijo in Jugoslavijo z zelo iskrenim glasom. Mihalokopulos je govoril o prijateljski pogodbi med Grčijo in Jugoslavijo. Zavrnil je očitke, da bi se Grška nagibala k Turčiji. Njegova država se ne nagiblje k nobeni državi. Grki delajo za prijateljsko zblizanje z vsemi državami.

Ko je bilo govora o tem, da se sklene grško-italijanska pogodba, je predlagal odlog podpisa te pogodbe v nadi, da bo istočasno lahko sklenil grško-jugoslovansko pogodbo v

zvezi s solunsko svobodno zono in s tem razčistil sporna vprašanja med Grčijo in Jugoslavijo.

Urejevanje spornih vprašanj med nami in Jugoslavijo, je dejal Mihalokopulos, je ustvarilo za oba naroda epoko velikega prijateljstva in sodelovanja. Mi se iskreno divimo veliki sposobnosti jugoslovanskega naroda in vrlinam njegovega suverena, ki je do sedaj vedno dokazal, da je na vrhuncu kritičnega duha.

Grčija in Jugoslavija bosta nadaljevali na tem polju, ki ga jima odredajo njuni skupni interesi. Glede bodočega odstopa solunske zone, v kolikor prihajajo v poštev tudi druge države, razen Jugoslavije, smatramo mi, je dejal Mihalokopulos, da naše prijateljske sode ne bi imele ničesar proti temu. Poljska, Češkoslovaška in Romunija bi dospelo do Soluna preko Jugoslavije, torej preko prijateljske države. V to svrhu se bo morala naravnost sklicati skupna konferenca, ki naj bi to vprašanje do podrobnosti obravnavala.

Glede balkanske antante je Mihalokopulos bil mnenja, da se ta zveza ne bo ustvarila prej, preden se ne uredijo sporna vprašanja med posameznimi balkanskimi državami.

Naša trgovina s slivami v nevarnosti

Potrebne energične odredbe proti brezvestnim izvoznikarjem

Belgrad, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Gospodarski krogi znova opozarjajo sprčo konkurence, ki jo zoper naše slive uganja inozemstvo in zoper katere so zlasti od angleške strani prišle pritožbe s fotografijami, v katerih kažejo, kako so se zaboji s slivami zlorabljali v to, da se je dovažalo slabo blago, da je naša trgovina s slivami v mednarodnem svetu v veliki nevarnosti. Opozarjajo predvsem na to, da je zlasti Anglija večkrat poslala svojo posebno spome-

nico različnim trgovskim združenjem, katere je opozarjala, da so nekateri jugoslovanski trgovci zlorabljali prilike in mesto čistega blaga odvažali v inozemstvo pokvarjeno blago. Ker je ta praksa trajala zadnji dve leti, je inozemstvo zavračalo to jugoslovansko blago. Radi tega se množe kliči, da je treba ukreiniti vse potrebno, da se tem zlorabam od strani privatnikov čimprej stopi na noge.

Mala antanta proti Youngovem načrtu

Nov pritisk vetesil na Madarsko zaradi vzhodnih reparacij

Pariz, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Po vesteh pariških listov je sedaj prvemu sunku Snowdena proti Youngovemu načrtu sledil drugi sunk male antante. Romunski zunanji minister Mironescu je v imenu Češkoslovaške, Jugoslavije in Romunije brzojavno protestiral proti njemu pri velikih zaveznikih. Mala antanta bo odklonila Youngov načrt, če se istočasno ne uredijo konč-

noveljavno vzhodne reparacije. Če velesile ne bodo mogle pripraviti Madarske do popuščanja, se mora končna konferenca odgoditi. »Excelsior« piše, da bodo velesile z Italijo vred v kratkem času energično pritisnile v Budimpešti, da bi madjarska vlada, ki je do sedaj odklanjala vsakršne obveznosti, popustila.

Trgov. pogodba s Španijo
veljavna

Madrid, 19. dec. AA. Včeraj so bile izmenjane ratifikacijske listine o trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Španijo. Svečani izmenjavi so prisostvovali s strani Španije general Primo de Rivera, glavni tajnik ministrstva zunanjih zadev Palacios, šef protokola Landecho, šef trgovske sekcije Lopez Lago in šef diplomatskega oddelka grof Bailen. Jugoslovansko vlado je zastopal upolnomočeni minister v Madridu Dragomir Janković z visokimi uradniki jugoslovanskega poslanstva.

Ban Si'ović odpotoval v Belgrad

Zagreb, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Zagrebški ban dr. Josip Si'ović je danes sprejel posebno deputacijo pred božičnimi prazniki in prihodnje dni ne bo več sprejemal strank, ker je radi službenih poslov odpotoval v Belgrad, kjer se bo mudil delj časa.

da so neprestani uboji med Makedonci še bolj osovražili med ljudstvom makedonske organizacije in vlado, ki se na nje opira in ne upa nastopiti proti njim. Zunanji minister Burov pa najbolje ve iz lastne skušnje, kako ti makedonski napadi jemljejo ugled Bolgariji v inozemstvu. Vsi razsodni bolgarski vodilni krogi se vedno bolj zavedajo, da so odločno slovansko orientirani ne samo vsi bolgarski kmetje razen Makedoncev, ampak tudi vse najmlajše izobraženstvo, ki je študiralo v Parizu in v Pragi in uživa med ostalim izobraženstvom največji ugled. Zato je Bolgariji zblizanje z Jugoslavijo ne samo zunanje-politična in finančna, ampak morda še bolj notranje-politična potreba. Ali bodo bolgarski vodilni politiki dovolj energični, da bodo v najkrajšem času pomagali slovanski orientaciji do zmage kljub odporu Makedoncev in njihovih zaščitnikov, ali pa se bodo ustrašili tega pritiska in še prej izpili s celim bolgarskim narodom nekaj časa pelina, bo pokazala najbližja bodočnost. —b—

Kraljeva zahvala

Belgrad, 19. dec. AA. Povodom krstne slave kraljevskega doma in na rojstni dan Nj. Vel. kralja so bile poslana na najvišji naslov številne čestitke iz notranjosti države in iz inozemstva z izrazi udanosti in zvestobe ter z željami za dolgo življenje, srečo in napredek članov kraljevskega doma.

Pisarni Nj. Vel. kralja je po najvišjem nalogu čast, da se zahvali podanikom in ustanovam za poslana čestitke. (Iz pisarne Nj. Vel. kralja št. 10.846.)

Češki list
o solijskih pogajanjih

Praga, 19. dec. AA. »Lidove Noviny« priobčujejo uvodnik o jugoslovansko-bolgarskih pogajanjih v Sofiji. V članku se veli, da je sedanjí trenutek posebno ugoden za likvidacijo vseh spornih vprašanj med obema državama. O uspehu pa bo mogoče govoriti samo, ako bo bolgarska vlada prekinila vse zveze z makedonstvujuščimi in iskala pri narodu popolno zaslonbo za splošno ozdravljenje Bolgarske. Dokler solijska vlada ne bo imela dovolj poguma, da odreže zaščito in podporo teroristični skupini, bodo imela pogajanja z Jugoslavijo samo teoretičen pomen brez praktične veljave. Bolgarska vlada je pred alternativno, da se odloči za politiko miru ali pa da nadaljuje katastrofalno politiko, ki ji jo narekujejo makedonstvujušči.

Enoletna bilanca

12. decembra je bilo eno leto, kar je Maniu prevzel v Romuniji v imenu kmečke stranke državno krmilo v roke. Zgodilo se je, da so se prvič v romunski politični zgodovini vršile svobodne volitve. Pri tej priliki se je izvršil pravi ljudski plebiscit za Maniu-a, ki je izšel iz volitev z večino 360 mandatov proti 42 poslancem opozicije, med katerimi je všteti tudi 15 Madjarov.

Maniu je ob svojem nastopu zelo mnogo obetal in — kar je zopet edinstveno v romunski politični zgodovini — veliko obetanega je tudi spolnil.

Predvsem se je lotil upravne reforme, ki je sploh najtežje vprašanje romunske vlade. Začel je pri glavi — v ministrstvih in odpravil 7 ministrstev. Sorodni resori so se združili. S tem je državne finance znatno olajšal. Pri tej reformi je Maniu postopal odločno in dosledno, brez ozira na osebne momente. Sedaj je na vrsti uradniško vprašanje. Romunija šteje 17 milijonov ljudi, pa ima 500.000 uradnikov, kar pomeni strašno obremenitev davkov. Razne liberalne vlade so nastavljale v urade svoje ljudi, ki so bili brez vsake kvalifikacije. Dobili so se seznamni uradnikov, ki poleg imena nosijo označbo »analfabet«. Sedaj se vrši velikansko čiščenje, ki gre za tem, da se tem »uradnikom« preskrbi kak drug kakor uradniški kruh. S tem se Romunija izločuje iz orientalskih upravnih manir in se približuje znatno zapadnim demokracijam.

Nadaljnji uspeh Maniu-jeve vlade je realiziran budžet, ki ga je tudi šele prvič dobila Romunija pod kmetško demokracijo. Postavke o izdatkih odgovarjajo dejanskemu položaju, pravtako tudi dogodki. Proračun je aktiven in tudi nekoliko znižan, kot v prejšnjih letih. Z novim letom se je pričela stabilizacija valute, na novo se je izvršila reorganizacija Narodne banke kakor tudi organizacija prometa. Dokaz, da inozemstvo zaupa v novo vlado, je veliko državno posojilo, ki se ga jim je posrečilo dobiti.

Vlad ima sedaj v rokah sredstva, da sanira narodno industrijo in trgovino, ki je bila docela zanemarjena in nesmotna. Romunija sklepa na vse strani nove trgovinske pogodbe. Opazuje se posebno živahno gospodarsko zblizanje z Nemčijo in Avstrijo. Zunanje ministrstvo razvija živahno delavnost. Za dalekosežno gospodarsko pogodbo s Poljsko so v teku pogajanja s Čeho slovaško.

Opozicija seveda ne gleda s prijaznim očesom vladnih uspehov. Končno so se organizirali in združili liberalci, Avarescuanci in liberalni kmetje ter podali nekako izjavo, da bo vladna gospodarska politika deželo rušila ter da nova razdelitev na province ogroža nacionalne interese. V znak protesta so tudi zapustili parlament, kar pa ni nič tragično odjeknilo, ne doma, ne na tujem. Opozicijo vodijo nizke skrahirane veličine, ki med narodom nimajo nikake zaslonbe in bodo ob prihodnjih volitvah po vsej priiliki še bolj reducirane. Kmečki voditelj Maniu more biti zadovoljen z uspehi svoje enoletne vlade. Gospodarsko se država dviga, politično konsolidira in v zunanjem svetu zadobiva ugled, ki ji po njeni velikosti in bogastvu pritiče.

Mladen Lorković aretiran
v Gradcu

Zagreb, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Mladen Lorković, sin pokojnega Lorkovića, je bil v Gradcu aretiran, ker je osumljen, da se je udeležil v zvezi z atentatom na pokojnega Šveglja tudi atentata na detektiva Keča in Tremskega.

Drobne vesti

Sarajevo, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Pravosodni minister dr. Milan Srškić je prisel v Sarajevo, da tu proslavi svojo slavo svetega Nikolaja.

Sarajevo, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Dolgoletni angleški konzul v Sarajevu Charles Craig je danes odpotoval iz Sarajeva na svoje novo mesto v Smirni.

Split, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Z admiral-sko ladjo »Vila« je prisel v Split mornariški poveljnik admiral Wickerhauser. V Splitu se nahaja tudi general Veselinović.

Univ. prof. dr. R. Kušej:

Zakon o srbski pravoslavni cerkvi

V Sl. N. z dne 16. novembra t. l. je bil pod št. 543 objavljen zakon o srbski pravoslavni cerkvi, datiran z dnem 8. novembra 1929. Zakon je izdan od državne avtoritete, kakor soglasnost ali sodelovanje cerkvenih krogov na njegovi vstavitvi nista nikjer omenjena. Navzlic temu ne more biti niti najmanj dvomljivo, da so zakonjena načela dobila tudi pristanek sv. sinoda, tako da nam v celoti predstavljajo sporazum, dosežen med najvišjim cerkvenim in državnim predstavništvom glede vseh zadev, ki segajo tako v cerkveno kakor v državno interesno sfero. Z drugimi besedami, zakon je po svoji vsebini, da ni formalno, konkordat države z vrhovnim cerkvenim vodstvom. To izhaja povsem jasno iz čl. 24, po katerem bo imel »Sv. Arhijerijski Sabor, t. j. skupščina vseh pravoslavnih episkopov v državi, nalogo, sklepati o cerkveni stvari in v njej podati podrobnejšo ureditev srbske pravoslavne cerkve kot celote ter določiti pristojnost in delokrog posrednih cerkvenih samoupravnih oblastev. Da mora biti ta ustava formalno najprej predložena ministru pravde, ki jo po odobritvi predloži kralju v svrhu zakonodaje, je samo logična posledica dejstva, da si pridržuje država napram cerkvi in delovanju njenih organov pravico vrhovnega nadzorstva.

Po predmetih, katerih se tiče zakon o srbski pravoslavni cerkvi, se da ugotoviti marsikatera sličnost z novodobnimi konkordati, ki jih je po svetovni vojni sklenila Sv. stolica z različnimi državami. Glavno načelo je široka avtonomija, ki je v cerkveno-verskih vprašanjih sploh neomejena, glede uprave imovine sicer po državi nadzorovana, toda nikakor ne na ozko, birokratski način, glede cerkvenega sodbstva pa napram običnemu pravu nekoliko zožena, ker se bo kot cerkveno kaznivo dejanje po čl. 5 smatralo samo ono, ki bo kot tako v cerkveni stvari določeno in bodo zanje veljale tudi samo kazni, ki jih bo cerkvena ustava predvidela.

V ostalem pa se nanašajo določbe zakona: I. na značaj srbske pravoslavne cerkve, II. na zbor patriarha in postavljanje episkopov, III. na vpliv cerkvenih oblastev na verski pouk v javnih šolah, IV. na gnotna sredstva, ki bodo cerkvi omogočala samostojno vzdrževanje, V. na cerkveno imuniteto.

L. Značaj srbske pravoslavne cerkve.

Srbska pravoslavna cerkev je v čl. 1 označena kot avtokefalna, t. j. kot samostojna, brez kakih hierarhičnih odvisnosti od katerekoli druge pravoslavne cerkve. Čin patriarha je dobila že ob priliki združitve vseh poprej na našem sedanjem državnem teritoriju obstoječih, deloma avtokefalnih, deloma samo avtonomnih pravoslavnih cerkva v združeno srbsko-pravoslavno cerkev l. 1920. V to svrhu je bil potreben pristanek ekumenskega patriarha v Carigradu, izdan po pravilih, veljavnih za združeno cerkev, v obliki posebnega odloka (tomus), ki je datiran z dnem 19. marca (t. aprila) 1920. Na podlagi tega odloka carigradskega sv. sinoda je bila potem na konferenci arhijerejev vse kraljevine in Sremskih Karlovcih dne 30. avgusta (12. septembra) 1920 slovesno proglašena obnovitev srbske patriaršije, ki je imela svoj sedež v Peču, a morala l. 1766 po odredbi tujeverne oblasti prenesti. Poprej hierarhično carigradskemu patriarhu podrejene eparhije v Južni Srbiji ter v Bosni in Hercegovini so postale sedaj od Carigrada neodvisne in kanonično združene z novo nastalo Srbsko pravoslavno cerkvijo, ki se vsled svoje avtokefalnosti popolnoma neodvisno od vseh ostalih pravoslavnih cerkva oskrbuje sama s svojo hierarhijo. Čl. 1 zakona, ki naglašava avtokefalnost srbske pravoslavne cerkve in njeno dostojanstvo kot patriaršije, pomeni zgolj svečano ugotovitev tega, kar je bilo že devet let poprej po kanonskih predpisih izvršeno. Drugi stavek omenjenega člena, ki govori o javnosti cerkvenega učenja in bogoslužja ter o samostojnem upravljanju cerkveno-verskih poslov, pa je po ukinitvi ustave samo slovesno priznanje srbske pravoslavne cerkve po državi kot javnopravne ali privilegirane korporacije.

Izrecno je priznana srbski pravoslavni cerkvi kakor tudi njenim sestavnim delom in institucijam (ustanovam), ki bodo predvidene v cerkveni stvari, svojstvo pravnih, ali kakor se izraža zakonik zapadne cerkve, moralnih oseb, ki so sposobne pridobivati nepremično in premično imovino, jo uživati in z njo razpolagati v smislu zakonskih predpisov. Da juristična osebnost ni zgolj zasebno, ampak javnopravna značaja, ker je odlikovana z zelo široko samoupravo s pravico do nalaganja in pobiranja javnih davščin (čl. 3 in 9 ss.)

Cerkvena imovina mora služiti izključno cerkvenim ciljem in se ne sme odvezovati pod nikakim vidikom svrhi, kateri je namenjena (čl. 2 odst. 4). S tem so zabranjene konfiskacije in sekularizacije cerkvene imovine, hkrati pa se je država odpovedala tudi vsem omejitvam v obliki amortizacijskih zakonov. Samo ena izjema je postavljena od važnega pravila nedotakljivosti cerkvene imovine, namreč v korist razlastitve, ki jo odreja poseben zakon.

Pod besedilo »osim slučajne ekspropriacije predvidene zakonom« bo spadala pač tudi razlastitev v svrhu izvedbe agrarne reforme, ako se bo zakon o likvidaciji veleposestev nanašal tudi na cerkvena zemljišča.

Zakonski osnutek o Srbski pravoslavni cerkvi iz lanskega leta (1928) je bil za cerkev ugodnejši in po mojem mnenju stvarno pravičnejši, ker je prevideval v zadnjem odstavku čl. 2 razlastitev cerkvene imovine samo proti polni odškodnini. Sedanjí zakon o odškodnini sploh ne govori, vse bo torej odvisno od tega, kaj bo določeno v zakonu, po katerem se bo razlastitev vršila. Zato bo treba vso pažnjo posvetiti zakonu o likvidaciji veleposestev v svrhu izvedbe agrarne reforme, bodisi da se iz njega cerkvena zemljišča kot imovina obče-koristnih ustanov v smislu bivše vidovdanske

Novi ustavni načrt fašistične stranke

Pariz, 19. dec. AA. Rimski tiskovni urad poroča, da je veliki fašistični svet proučil ustavni načrt za fašistično stranko. Ustavni načrt je postal z današnjim dnem obvezen za vse fašiste. Veliki fašistični svet je obenem pozval vse one, ki ne morejo popolnoma in brez-pogojno izpolnjevati ostre discipline fašistične stranke, naj v teku tega tedna podajo ostavko na članstvo. Oni, ki izstopijo iz zdravstvenih, gnotnih ali podobnih ozirov, pa lahko sodelujejo kot člani v ostalih organizacijah, ki so podrejene fašističnemu režimu. V fašistični milici pa mora vladati brez-kompromisni vojni duh, ki predpostavlja, da so miličniki vsak čas pripravljeni na skrajne žrtve. Nadalje je bil sprejet sklep, ki pozdravlja fašistična vseučiliška združenja, ki se bodo sestala v Rimu dne 21. decembra. Fašistična vseučiliška mladina je garda, ki bo v prihodnosti nadaljevala reševalne delo za Italijo v fašističnem duhu.

Rim, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Listi objavljajo zaenkrat samo zelo previdne komentarje.

Ameriško posojilo Nemčiji - zaenkrat propadlo

Položai finančnega ministra Hitlerdinga omajan

Berlin, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Javnost je bila zelo presenečena, ko se je zvedelo, da so se razdrla pogajanja Nemčije za posojilo z ameriško banko Dillon Read et Co. Izkazalo se je, da je dr. Schacht povzročil prekinjenje pogajanj. Dr. Schacht je v svojem boju proti političnim instancam ostal močnejši. Dr. Schacht se boji, da bi pogajanja z banko Dillon Read et Co. ogrožala sklenitev večjega reparacijskega posojila, ki ga namerava država najeti po haasški reparacijski konferenci. Država je sedaj v veliki zadregi, ker njene obveznosti koncem decembra še niso krite. Neki nemški bančni konzorcij pa bo državi dal kredit 250.000.000 mark, ki se bo seveda potem plačal z najetim posojilom, ki pa se ne bo najelo pri Dillonu, temveč pri Morganu. Morgan bo dal tudi poznejše reparacijsko posojilo. Danes se je že širila vest, ki za sedaj še ni potrjena, da je položaj finančnega ministra dr.

Hilferdinga in državnega tajnika v finančnem ministrstvu Popitza omajan.

Berlin, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji ministrskega sveta in v razgovorih voditeljev strank se je danes obširno razpravljalo o možnosti odstopa finančnega ministra Hilferdinga in državnega tajnika v finančnem ministrstvu Popitza. Predsednik državne banke dr. Schacht je bil videti mnenja, da je odstop državnega tajnika Popitza postal neizogiben po dosedanjem razvoju dogodkov. Na seji ministrskega sveta in na sestanku voditeljev strank se je Popitzu priporočalo, da prostovoljno odstopi. Iniciativo pa je dala samo nemška ljudska stranka. Smatra se za povsem mogoče, da bo državni tajnik Popitz odstopil, dočim smatrajo razni politični krogi, da bi bil odstop finančnega ministra Hilferdinga neumesten že radi skrajšnje haaske konference. Zdi se pa, da današnji dogodki ne bodo imeli takojšnjih posledic.

Francija in pomorska razorožitev

Pariz, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Londonška konferenca je dala danes povod, da se je v francoski poslanski zbornici pri posvetovanju o mornariškem proračunu sprožila generalna debata o problemih razorožitve. Francoska vlada bo imela v Londonu težko stališče. Francija se bori na dveh frontah in riskira pri tem, da ostane popolnoma izolirana. Francija uveljavlja namreč nasproti ameriško-angleški želji po resnem zmanjšanju oboroževanja na morju svoje potrebe po zavarovanju na morju, na drugi strani pa se bori proti italijanskim zahtevam.

Pariz, 19. dec. AA. Danes popoldne je imel daljši govor Paul Boncour, bivši minister in zastopnik Francije v Društvo narodov o pomorski razorožitvi. V svojem govoru je med drugi mdejal: Francija je bila v Zenevi v soglasju z Italijo. Toda vse kaže, da tako ne bo v Londonu, zato ker se bo konferenca za pomorsko razorožitev v Londonu sestala v znaku paritete med Francijo in Italijo. Na koncu svo-

jega govora je Boncour opozoril vlado na težkoče, ki bodo na konferenci za pomorsko razorožitev v Londonu in rekel: Če tudi sem v opoziciji nasproti vladi g. Tardieu-ja, želim s tem govorom, obrniti pozornost francoskega parlamenta na solidarnost v dveh velikih interesih, ki se imenujeta interes Francije in interes miru. Govor je Boncour sklenil zvečer ob 8 ob burnem pritrdjevanju.

Italijanski odgovor Franciji

Rim, 19. dec. AA. Danes je minister zunanjih zadev Grandi predal Mussoliniju noto italijanske vlade, v kateri ona odgovarja na zadnjo francosko spomenico glede pomorske razorožitve. Pričakujejo, da bo italijanski poslanik v Parizu predal noto Briandju jutri ali pojutrišnjem. Noto veli, da Italija ne odstopi niti od enega načela, ki jih je že prej formulirala glede na ravnopravnost v vprašanju pomorske oborožitve.

Mac Dona'd in Snowden častna meščana Londona

London, 19. dec. (Tel. »Slov.«) V zgodovinski Guildhalli je bilo danes s tradicionalnimi slovesnostmi podeljeno Mac Donaldu in Snowdenu častno meščanstvo mesta Londona. V svojem zahvalnem govoru je naglašal Mac Donald, da upa, da bo njegov obisk v Ameriki rodil uspehe, ki ne bodo samo ponos za angleški narod, temveč bodo s tem tudi drugi narodi imeli povod, gledati na Anglijo s hvaležnimi očmi za velike zasluge, ki jih je storila za ohranitev svetovnega miru. Snowden je izjavil, da v Haagu ni zastopal samo angleških interesov, temveč da so bili angleški interesi obenem tudi splošni interesi. Dobri odnosi med narodi morejo obstati samo na temelju pravičnosti.

ustave sploh izločijo, bodisi, da se zanje izposluje vsaj polna odškodnina, ki bi jo morala plačati država iz svojih sredstev, kolikor bi se ne mogla v plačilo naložiti agrarnim interesom.

Na vsak način bi imela razlastitev cerkvenih zemljišč proti neznatni odškodnini s strani onih, ki bi zemljo dobili v last, za nujno posledico ogromno poslabšanje finančnega stanja vzhodne in zapadne cerkve. Ako hoče država, kakor je jasno izraženo v zakonu o Srbski pravoslavni cerkvi, njeno finančno osamosvojitve in vzdrževanje iz lastnih sredstev brez zveze z državnim proračunom v resnici izvesti, bi bilo samo modro, da njeno sedanjo imovino pustijo neokrnjeno. Tem več ko bo cerkev na lastnih sredstvih izgubila, tem večji bo moral biti državni prispevek k letnemu cerkvenemu proračunu. To velja v enakih meri za vzhodno in za zapadno cerkev, do katere bo morala država svoje razmerje prej ali slej na sličen način urediti. Vse kaže, da je šla država z

Skladšče smodnika zletelo v zrak

Pariz, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Velika eksplozija je včeraj zvečer porušila v trdnjavi Toul zopet veliko skladišče smodnika. To je po 11. novembru že druga eksplozija. Ob 7. zvečer je zletelo v zrak skladišče smodnika Franchemare z 20.000 kg smodnika. Visoko v zrak so švigili ogromni plameni, potem pa se je vlegel na mesto ogromen črn oblak. K sreči pa pri eksploziji ni bilo človeških žrtev. Javnost sedaj ne veruje več, da se je eksplozija dne 11. novembra zgodila radi tega, ker se je smodnik razkrajal, ter zahteva natančno preiskavo, ali ne gre pri tem za malomarnost ali za kak atentat.

Dunajska vremenska napoved. Večinoma jasno. Nekoliko hladneje. Severovzhodni vetrovi. Visoki oblaki.

agrarno reformo že predaleč in da bodo zemljišča, ki se dejansko že nahajajo v oblasti agrarnih interesentov, dasi še niso njih last, za cerkve definitivno izgubljena. Ako pa naj ima finančna osamosvojitve cerkva sploh kak smisel, je vsaj upati, da se jim preko tega, kar so že izgubile, ne bo v svrhe agrarne reforme nič več vzelo. V glavnem se tiče to cerkvenih šum, do katerih razlastitve so po bivši ustavi imele pravico sploh samo država in druga samoupravna telesa. Ob upoštevanju tega načela bi sploh ne obstajala za razlastitev cerkvenih šum nobena pravna osnova, ker so cerkve same, kar se celo v predmetnem zakonu čisto jasno očituje, samoupravna telesa javnega prava. V toliko je značaj Srbske pravoslavne cerkve, ki ji je v zakonu določen, velikega pomena tudi za zapadno cerkev, ki bo brez dvoma stremela za enako osamosvojitvijo, katere temelj more tvoriti samo njena lastna imovina.

(Dalje prihodnjic.)

Papeževa okrožnica „Mens nostra“

Rim, 19. dec. (Tel. »Slov.«) »Osservatore Romano« objavlja danes najnovejšo papežovo okrožnico, ki se imenuje po začetnih besedah »Mens nostra«. Izredno obširna okrožnica se bavi izključno z verskimi vprašanji in govori največ glede priporočila duhovnih eksercij kot protitež proti racionalizmu in materializmu modernega časa.

Dr. Korošec v Kölnu in Frankfurtu

Berlin, 19. dec. AA. Iz Kölna poročajo, da je jugoslovanski minister za šume in rude dr. Korošec posetil tamošnjega kardinala nadškofa Schultessa. Potem je bil dr. Korošec sprejet v mestni hiši po županu Adenauer-ju. Sprejemu je prisostvoval tudi jugoslovanski generalni konzul v Düsseldorfu Marković in francoski zgodovinar grof Depagne s soprogo. Župan Adenauer je v svojem govoru poudarjal moč vere, ki spaja narode med seboj. Dr. Korošec je v svojem odgovoru izrazil željo, da bi nastali med Nemčijo in Jugoslavijo čim tesnejši odnosi.

Berlin, 19. dec. AA. Iz Frankfurta ob Meni poročajo, da je tjakaj prispel dr. Korošec v spremstvu nemškega poslanika v Belgradu Kösterja. Dr. Korošec in g. Köster sta posetila hišo, v kateri je bil rojen Goethe, mestno hišo in stari del mesta.

Carinskega premirja ne bo?

Pariz, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Zdi se, da je konferenca Društva narodov za odstranitev carinskih omejitev prišla na mrtvo točko, ravno tako, kakor njena predhodnica, konferenca za tujsko pravo. Na zadnji seji je bil sprejet protokol, s katerim se ima uveljaviti carinsko premirje, izdelano pri Društvu narodov, dasi tega protokola še ni ratificiralo zadostno število držav. Češkoslovaška in Poljska sta se sedaj temu uprli, in sicer Poljska z utemeljitvijo, da gospodarska pogajanja z Nemčijo še po štiri in pol letih niso končana, dočim se je Češkoslovaška izjavila s Poljsko solidarno.

Japonska grozi z aktivnim nastopom

London, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Povodom prodiranja mongolskih čet v pokrajino Barga je izjavil neki visoki japonski uradnik v harbinskem listu, da je Japonska že posvarila Rusijo pred prodiranjem v Mandžuriji. Če bi Rusija prodiranja ne ustavila, bi bila Japonska prisiljena, da izstopi iz svoje nevtralnosti.

Molov in Burov v Londonu

London, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Bolgarski zunanji minister Burov in finančni minister Molov sta včeraj obiskala angleškega zunanjega ministra Hendersona in finančnega ministra Snowdena. Bolgarska ministra sta izjavila, da vsota 12,5 milj. zlatih frankov, ki jo je predlagal reparacijski odbor, presega finančno moč Bolgarije. Z Macdonaldom je določena konferenca v petek.

Nemško državno sodišče proti pruski vladi

Leipzig, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Državno sodišče je izreklo razsodbo v procesu, ki ga je nemška nacionalna stranka sprožila proti Prusiji, ker je prepevedala uradnikom, udeležiti se Hugenbergovega ljudskega glasovanja. Sodišče je razsodilo, da v državni ustavi zajamčena svoboda političnega mišljenja daje uradnikom pravico, da smejo pri ljudskem glasovanju tudi sami glasovati, brez ozira na vsebino ljudskega glasovanja.

Republikanci za rojalista

Pariz, 19. dec. (Tel. »Slov.«) V parlamentarnih krogih se širi vest, da nameravajo napraviti Herriot, Daladier in Martin skupno demaršo pri Tardieu-ju. Namen tega koraka, ki združuje levo in desno opozicijo, je ta, da dosežejo pomiloščenje voditelja rojalistov Leona Daudeta, ki je bil, kakor znano, obsojen pred dvema letoma na 9 mesecev ječe.

Dijaška Mala antanta

Dunaj, 19. dec. AA. »Wiener Neueste Nachrichten« prinašajo vest iz Prage, po kateri so češkoslovaške, jugoslovanske in rumunske studentovske organizacije ustanovile Mala antanto dijaštva.

Drobne vesti

Madrid, 19. dec. Vrhovno vojno sodišče je danes izreklo obsodbo proti artilerijskim oficirjem, ki so bili zapleteni v zaroto v Ciudad Realu. Polkovnik Paz je bil obsojen na 20 let temnice, 32 oficirjev pa na temnico od enega do 10 let. Štirje obtoženci so oproščeni. Vsi obsojenci so črtani iz kadra oficirjev.

Bruselj, 19. dec. AA. Zbornica je z 91 glasovi proti 5 sprejela zakon o flam. laciji univerze v Gentu. 69 poslancev se je vzdržalo glasovanja.

Dunaj, 19. dec. (Tel. »Slov.«) Narodni svet je danes sprejel z glasovi svoje večine novi avstrijski tiskovni zakon.

Kraljeva proslava na Dunaju

Dunaj, 18. decembra.

V torek ob 10 je bila tiha sv. maša v katedrali sv. Ane, ob 11 pa svečana liturgija v srbski cerkvi. Potem je poslanik dr. Milojević sprejemal na poslanstvu čestitke.

Popoldne ob 5 je bil sprejem predstavnikov naše dunajske kolonije v vseh prostorih poslanstva. Udeležba je bila ogromna. — Najprej je g. poslanik pozdravil došle rojake in razložil v vznešenih besedah pomen današnjega dne prvič v veliki Jugoslaviji. Na koncu so udeleženci zaklicali kralju in vsej njegovi visoki hiši navdušeni: Živio!

Po narodni himni, ki jo je zapel dijaški zbor »Slovenski Jug«, je sledil program, ki je nudil mnogo umetniškega užitka. — Grofica Baumgartnerova s Studenca pri Ljubljani je zasvirla par klasičnih skladb z znano preciznostjo in umetniškimi razumevanjem. Naš Ado Darijan je zapel dve slovenski in eno hrvatsko pesem dovršeno in izzval navdušeno pohvalo. Izredno pozornost je vzbudil Brandl-trio naše gospe Fanike Brandlove iz Maribora. Svirali so Smetanovo Sonato. Tri

dame pred tako izbranim občinstvom in popolno umetniško obvladanje in tolmačenje, to je bila najlepša slika tega večera. Pela je še neka srbska pevka, ki ji ta hip ne vem več imena, in neki akademik. Oba sta žela obilo pohvale. Na koncu je akademski pevski zbor zapel še eno pesem. Darijana in akademika je spremljal na klavirju naš ožji rojak akademik g. Drago Cimperšek.

Omenim naj še, da je naš radio-specialist inž. Josip Sliško instaliral v dveh dvoranah dva velika dinamična zvočnika svojega sistema, izdelana po tvrdki Kapsch, in s posebnim ojačevalcem. Po teh zvočnikih se je vršilo napovedovanje in vsa daljna godba za domačo zabavo do devetih, ko je predsednik »Slovenskega krožka« zaključil ta prekrasni večer z zahvalo poslaniku in njegovi soprogji za sijajno prireditev in pogostitev. — Pozneje je bila še intimna večerja v zasebnih prostorih g. poslanika. Tudi tu so bile razne napitnice, med katerimi je jako ugajala naša po motivih: »Kolikor kapljice toliko let« v imenu »Slovenskega krožka«.

Kmetijski odbor za kranjski okraj

V Kranju se je vršilo dne 16. decembra t. l. prvo zasedanje okrajnega kmetijskega odbora za kranjski okraj. Izmed 20 članov je bilo navzočih 19, trije posvetovalni člani ter okrajni načelnik vladni svetnik Josip Znidaršič in kot poročevalec odbora kmet nadz. Josip Sustič. Okrajni načelnik je v glavnih obsevih pojasnil pomen in smernice novega zakona o pospeševanju kmetijstva, na kar se je odbor konstituiral.

Za predsednika je bil izvoljen Franc Jamnik iz Podrečja, a za podpredsednika župan Josip Hafner iz Škofje Loke. V banovinski kmetijski odbor sta izvoljena kot člana Franc Bašar iz Stražišča in Franc Uršič iz Trate, za namestnika pa Josip Primožič iz Loma pri Trzinu.

Sledilo je sklepanje o načelnem programu za pospeševanje kmetijstva v kranjskem okraju. Poročevalec Josip Sustič je obrazložil in utemeljil posamezne nujne in manj nujne ukrepe za pospeševanje kmetijstva, ki so zahtevani v načelnem programu, katerega je poročevalec podrobneje orisal.

Kako je Urša Petra ozdravila

Ljubljana, 19. decembra.

Po svojem začetku bi bila tole nekoliko za starala zgodba, če ne bi bila končala šele v teh predbožičnih dneh.

Peter Neroda drugače ni neroden človek, le kadar se sgač naseka, je neznansko silen in rogovili vsesprič, da se bogu usmili. V prvi vrsti si seveda privoščil svojo boljšo polovico, ker mu je najbolj pri rokah, a tudi ostala njegova okolica ni varna pred njegovim nataknenim razpoloženjem. Kriči, razgraja, grozi, se pridruša in sploh.

V Miklavževih dneh ga je bilo zopet prijelo. »Čakaj, rogovilež rogovilasti«, si je mislila Petrova žena Urša. »Te bomo že ugnali!« In ko je Peter najbolj kričal in dopovedoval ženi, da je on gospodar, da ne da blaž »babi«, da njega ne bo nikdo komandiral, da se nikogar ne boji itd., je Urška šla in dala poklicati rešilni avto. Nekoliko minut pozneje je obstal pred Petrovim domom rešilni avto, iz njega so skočili štirje krepki samaritanj.

»Moj dedec nori!«, je pošepetala Urša prvemu na usesa in se previdno umaknila v stanovanje. Samaritanj je pokimal in se odpravil s tovariši skozi vežo na dvorišče. Kjer se je pravkar mudil Peter.

»Gospod Neroda,« ga je vljudo nagovoril samaritanj. »Bodite mirni in stopite sami v avto. Če bi se upirali, vam bi morali obleči prisilni jopič. Poglejte, štirje smole«

»Kam?«, se je zavzel Peter.

»Boste že videli. Kratek izlet bomo napravili.«

Kaj je hotel Peter drugega, kakor vdati se in slediti možem v rešilni avto. Zaprla so se vrata za njim, avto je zabrcel in zdrčal proti bolnici.

»Vraga, saj nisem bolan!« se je upiral Peter, ko je spoznal položaj.

»Prisilni jopič!«, je kratko opozoril samaritanj. In Peter je bil mahoma krotak ko ovca.

Skopali so ga, obrili, ostrigli, preoblekli, naka ga je dvojje mišičastih strežajev spremilo na oddelek št. 7.

»Ho, med norce?«, se je uprl Peter. »Nak, sem pa že ne. Za prmej da ne!« Se preden se je zavedel, sta mu strežaja nataknila čudno oblačilo, ki je imelo tako dolge rokave, da so jih Petru zavezali na hrbtu.

»Al' ste hecni!«, se je posili nasmehnil Peter in se skušal osvoboditi. Ni šlo.

»Razvezite, da bom mogel gibati!«, je prosil.

»Boste mirni?«

»I, seveda bom! Saj nisem nor. Bolj pameten sem ko vsi skupaj z mojo babo vred.«

Tako je prišel Peter Neroda na opazovalni oddelek ljubljanske splošne bolnice.

Te dni se je vrnil in rad pripoveduje znanec, kako je bil »na številki 7«.

»Ja kaj si pa počel skoro mesec dni tam?«

»Dela dosti. Pravim norcem, ki jih imajo zaprte v mrežastih kletkah, sem delal iz časopisnega papirja kape, kar jim je bilo v veliko radost. Tu in tam sem katerega tudi »krenil« po rokah, če je hotel trgati mrežo. Miril sem jih, jim prigovarjal in jih tolažil, kadar so le preveč rogovili. Radi so me imeli in me rajši ubogali ko strežaje. Čital sem časopise, razmišljal in čakal, kdaj bo te ječe konec.«

»Kako so te pa zdravili?«, he?

»Spraevali so me naštevanko, n. pr.: koliko je 7 x 8, nato pa zopet narobe: koliko je 8 x 7. E, pa me niso ujeli. Sem obakrat prav povedal. Tudi 10 božjih zapovedi, 6 resnic, vero itd. sem moral moliti. Kazali so mi na stopnu miši, ki jih pa ni bilo. Nazadnje so me prepričali, da sem pameten in so poslali po ženo, naj se podpiše in me vzame ven. Pa ni nič kaj rada storila to, salaminska babnica! Nisem mislil, da ima žena tako moč, da lahko spravi moža med norce.«

Peter Neroda je sedaj ves spokorjen in poboljšan. Če ga »primec«, mu Urša kar zagrozi z norišnico in takoj je krotak in iz srca ponižen.

Poneverbe pri novomeški davkariji

Novo mesto, 19. dec.

Danes so stali pred kazenskim senatom tuk. okrož. sodišča bivši davč. uradniki v Novem mestu, ki so obtoženi številnih poneverb pri bivšem davčnem uradu, katere so se godile lansko in deloma tudi prejšnja leta.

Obtožnica vsebuje ogromno slučajev, katere jih obtožuje, da so jih izvršili. Razpravi, katere se je začela ob osmih zjutraj, predseduje sodnik okr. sodišča Romih, nadalje sta votanta sodnika okr. sodišča Kuder in Hočevar. Zagovarjajo pa obtožence ex offio postavljeni zagovorniki: sodnik Šporn, dr. Vasič, kočevski odvetnik dr. Lavrič in odvetnik dr. Ivanetič. Državno toilstvo zastopa dr. Kovač. Zanimivo je, kako so prišli na sled poneverbam.

Meseca januarja 1928 je dobil trgovec Josip Pavčič od davčnega urada poziv, naj plača od svojega avtomobi a letno 3000 Din. Pavčič ni bil voljan plačati in je trdil, da avto ni podvržen taksi in da je bil že tri leta iste oproščen. Toda proti koncu januarja je prišel obtožene Belč sem k Pavčiču in ga pozval, da mu takoj takso plača, ter mu predložil potrdilo ko-kovano s kolki za 3000 Din, ki so bili že uničeni. B. je trdil, da je v zaupanju, da Pavčič plača zahtevano takso, kar sem kupil za 3000 Din kolkov, jih prilepil na potrdila in uničil. Ta nena-vadna vne-ma je v Pavčiču vzbudila sum, da ga hoče za 3000 Din ogoljufati. Vedel je namreč, da ni njegova naloga iztirjavati od strank davčnine na njihovih domovih, še manj pa zalagati za stranke kolke. Od kod pa naj bi pri svoji skromni plači vzlet tisočake zato, da za oži kolke za stranko, ki se plačati brani. Vsi ti pomisleki so naglili Pavčiča, da je stvar ovadil najprej pri tuk. davčnem uradu, potem pa še pri delegaciji v Ljubljani. Uvedena je bila preiskava, ki je osvetlila način iztirjavanja kot neodgovarjajoč predpisom in močno sumljiv. Čim bolj se je preiskava širila, tembolj so se kazale pri davčnem uradu nerednosti, ki so imele že kriminalen značaj.

Vsled tega je sodišče uvedlo preiskavo proti več uslužbenecem davčnega urada. Obtoženci sami vade krivdo drug na drugega, obremenjujejo precej tudi bivšega davčnega upravitelja pokojnega Pretmarja. Danes so bile zaslišane priče iz okolice, proti koncu pa izvedena priča tuk. šel. davčne uprave Novak. Jutri pridejo na vrsto priče iz Novega mesta. Za proces vlada velikansko zanimanje v mestu in okolici.

Nesreča na kamniški železnici

Domžale, 19. decembra.

Včeraj popoldne, ko je vozil kamniški vlak št. 8414 z domažske postaje proti Kamniku, je na Rodici privozil čez železniški tir v trenutku, ko je vozil vlak. enovprežen kmečki voz, na katerem sta sedela dva fanta. Vlak je butnil v zadnji del voza in ga zdrobil. Vozniku in spremljevalcu ter konju se ni ničesar pripetilo.

Na tem mestu je bilo že več nesreč in karambolov. Zato bi bilo umestno, da bi vozniki, ki vozijo preko tega prelaza, obračali malo več pozornosti nase.

Napredek Ježice

Ježica, 18. decembra.

Na inicijativo podružnice okrajne kmetijske zveze se je ustanovila Hranilnica in posojilnica r. z. z. o. z., katere bo pričela poslovati s 1. januarjem 1930. Hranilnični lokali bodo v župnišču, ter bo denarne vloge sprejemal g. župnik France Košir. Hranilnica bo dajala enake obresti kakor vse druge hranilnice, posojila se bodo dajala po jako ugodni obrestni meri. Zatorej se vsi poslužujejo domače hranilnice in posojilnice, ker vam bo nudila vso varnost. Ne držite denarja doma ter rajši vsakega kovača prinesite v hranilnico, pa najbodo znesek tudi majhen ali velik, ker iz malega raste veliko. Starši, navajajte svoje otroke na varčevanje in dajte jim veselja, da se bodo v mladosti naučili varčevati.

V svrhu pojasnenja bo priredila podružnica okr. kmetijske zveze v nedeljo 22. decembra 1929 po drugi sv. maši v društvenem domu na Ježici predavanje, ki ga bo izvajal g. dr. Basaj, ravnatelj Zadrúžne zveze v Ljubljani. Pridite polnoštevilno k predavanju, ker bo g. predavatelj obširno obrazložil pomen in važnost hranilnic in posojilnice, ki ga bo nudila vsem njenim članom.

Na Šentjanžev večer ob pol 8 bo priredilo prosv. društvo filmsko predavanje Beli stadion. Vsi se vljudo vabite, da se tega predavanja udeležite!

Ta teden so se namestile nove kažipotne deske, ki so bile jako potrebne. Kažipotne deske so prav lične in naredijo na tujca jako lep utis.

Na Sv večer bodo prvič zapele nove cerkvene orgie katere je prenovil g. Jenko. Kor se je povečal ter bo sedaj prostora na kora za 60 pevcev. Poprava kora in orgel je zopet velika pridobitev za našo farno cerkev.

Dnevno se ponavlja umivanje posode

zato je vredno, da gospodinja malo razmišlja, kako naj si zmanjša trud tega posla in da bode posoda vedno čista in blesteča.

Srečne so one, katere že več let uporabljajo idealno sredstvo za čiščenje

SCHICHTOV OMINOL

Cez prevzetni Smolnik v pobožne Ruše

Ruše, 17. decembra.

V svoje opravičilo — da se zavarujem pred ljudsko sodbo — moram povedati, da zgornji naslov ni moja last. Slavček »pohorskih poti« je v »mariborski legendi« dal imenovanim občinam označene prilastke. Tudi on se je v »pojasnilu« zavaroval pred ljudsko sodbo, češ, označene prilastke »si je izmislil ljudski dovtip«. Ko bi bil jaz pesnik, bi zapisal drugače, tako namreč: »Cez pobožni Smolnik v prevzetne Rušec«.

Onega dne sem usmeril svoj sprehod na Smolnik. Ne brez smotra — po opravičilih. »Beati pedes evangelizantium...« Pa peš, ne po vzpenjači, ki je samo še ideja. To moram povedati radi Zaneta iz Vojne, ki mi je v zadnjem svojem pastirskem listu pod črto dostavil: »Mislim, da Ti mora iti salamensko kisló, da se tako zelo poteguješ za vzpenjačo na Pohorje.« Vedi, Zane, da je pohorska vzpenjača projektirana iz Radvanja pri Mariboru — če se ne motim — proti ruški koči, da nam Rušancem ne bo prav nič koristila in, da Rušani za pohorsko vzpenjačo sploh nismo posebno navdušeni. Kar nas je bogatih, se bomo z avtomobilji vozili na Pohorje, po novi cesti Ruše—ruška koč—Šmartno, stromaki so pa itak vajeni peš hoditi. Ker pa vsi bogatejši Rušani trenutno še nimamo svojih avtomobilov in ker imenovana cesta še tudi ni zgrajena, hodimo na Pohorje zaenkrat še vsi — peš.

Vreme v hribih je trenutno spremenljivo. Iz Ruš sem šel ob jasnem, ko pa pridem do prvega pohorskega kmeta, sem se kar naenkrat znašel v megli, da se mi je kadilo pred očmi, — a ne od prečute noči. Le poslušajte, kaj se mi je pripetilo. V Hlebovem domu.

»Tončka, dajte mi hitro velik oblič.«

»Gospod, kaj se vam je pa pripetilo?« — Moral sem povedati resnico. Nisem imel časa, da bi iztuhla boljši, a namišljeni odgovor.

»Urnih krač sem prisopihal do smolniške cerkvice, katere pa radi goste megle nisem opazil prej, dokler nisem z nosom zadel ob njen zid.« Smola na Smolniku. Sedaj pa imaš znamenje na nosu v spomin na oni dan.

Tej nosni operaciji je sledil sestanek s pohorskimi »holcarji«. Ni bil to kak političen shod, da me nazadnje še ne zapro.

»Kako živite v teh oddaljenih planinah?«

»Trdo življenje, gospod, trd kruh in ovsen. Dan za dnem se ukvarjamo z lesom, žgemo ogelje, ob vsakem vremenu, ob vročini in mrazu dneva, dan za dnem, leto za letom. Ob zdrubu, ob vodi, ob skorji trdega kruha živimo, v zakajenih zaslinih kočah stanujemo, večkrat skupaj z ovčeko in petelinom. Življenje, ki ga vi, gospod, ne poznate.«

»Vsaj nekoliko ga poznam. Tudi v take hribovske bajte sem že pogledal. Vem, da je težko in trdo življenje, a prepričan sem, da ste dostikrat srečnejši in zadovoljnejši od onih, ki so v mekih oblačilih in v gosposkih hišah. Povejte mi,

ste zadovoljni s svojim položajem, bi si želeli v dolino, v fabriko, v mesto?«

»Ne doline, ne fabrike, ne mesta ne pogrešamo. Živimo zase in ljubimo svoj gozd, kakor ga je ljubil Janez Kasjak. Parkrat na leto pa že pridemo v dolino med ljudi. Sicer pa imamo tudi po planinah gostilne, naša shajališča.«

»Na Boga se spomnite kdaj?«

»Ni prilike, da bi dosti mislili na Boga. Na nedelje, na praznike. Le tuintam prihajamo v župnijsko cerkev. Kdo bi nam zameril. Po tri ure in še več smo oddaljeni od fare. Upamo, da nam bo tudi Bog prizanesljiv.«

»Vero ohranite in živite po veri in v molitvi ostanite združeni z Bogom!« — Odlomek robinzonade!

Šele po tem razgovoru smo opazili, da zunanji »nebeški tkalci platno tkoc. Prej megla, sedaj sneg! To vam je bila Tončka vesela! Že dva meseca prosi za sneg, pa ga ni in gostov tu ni ne Tončka je prvakinja v smučanju. Je iz take rodovine. Pa še tokrat jo je upanje varalo. Ponoči se je spet zjasnilo.

Potem čez pobožni Smolnik v prevzetne Ruše proti domu. Mimo pohorskih kmetij, katere izumirajo. Hlebovo, Prodnerovo, Arlovo, vse je šlo. Samo štirje močni hrasti še stojijo in na nasprotnem bregu dva. Naj trdno stojijo. Samo do zadnjega pohorskega kmeta s Smolnika je segal sneg, v črni kot bi odsekali. Zbogom Smolnik! Na svidenje božično noč! Tudi pozimi so lepi pohorski gozdovi.

Zakasnili sem se. V pozni, temni nočni uri sem sam šel s Pohorja domov.

Psi raztrgali kravo v hlevu

Čuden in skoro neverjeten slučaj se je danes dogodil na Mirni. Ko je prišla davi služkinja posestnika in trgovca Š. na Mirni v hlev molst krave, je dobila eno izmed krav vso raztrgano in komaj še pri življenju. Ponoči so prišli v hlev domači psi volčjaki in se lotili uboge živali. Imela je zadnji konec vseh raztrgan, da so ji čreva visela iz trebuha. Pri obrambi si je uboga žival še zlomila hrbtenico in si polomila rogove. Ubogo žival so takoj ubili in jo rešili groznih bolečin.

Novice iz Šoštanja

Z odra. Pomočniški odsek Obrtnega društva je uprizoril v soboto in nedeljo »Napoleonovega oficirja«. Vloge so bile prav srečno razdeljene in je bila ta igra ena najboljših v letošnji sezoni. Igralcem vsekakor lahko čestitamo!

Šahovski turnir. Te dni se je končal v kavarni »Jugoslavije« šahovski turnir, ki se ga je udeleževalo 16 šahistov igranci, ki so dosegli 50% so: Zalar 12 točk, Zavadlav 11½, Resnik 10½, Koželj 10, Koren 9½, Sušelj 8½ in dr. Medic ter Robinšček 8 točk.

Smrtna kosa. V sredo je umrl tukajšnji trgovec g. I. Končan. Blag mu spomin.

Poslano

gospodu JOS. KRA MARJU, drogistu,

Ljubljana.

Vzemite na znanje, da Vas bomo za Vašo »Javno zahvalo« zasledovali pred sodiščem, kjer boste imeli priliko, dokazati svoje fantastične trditve. S spoštovanjem

Za Udruženje drogistov Kraljevine Jugoslavije
Sekcija za Slovenijo.

V Ljubljani, dne 19. decembra 1929.

A. KANC, s. r., t. č. predsednik.

M. PH. S. BORČIČ, t. č. tainica.

(Konec sledí.)

Med cveticami

skriti mal. steklenica parfuma vs. le. užge.
Drogerija Gregorič Ljubljana, Prešernova ulica 5

skih bankovcev, 10 tisočdinarskih bankovcev, ostalo pa raznega denarja; razen tega je izginila tudi avtomobil, torba za inkasiranje, 1 mikrometer, razne znamenke ter več drugih predmetov. V zvezi z omenjenim vlonom je izvršila policija več aretacij in hišnih preiskav, zankrat pa brez uspeha.

Došlo! (aj uste tebe. Posebno se opazuj tudi na bogato zalogo obrabov za bušično trn. Prvo vrstno blago, solidne cene. Jaki in Lesjak, razbor.

Celie

Lik Ivana Cankarja postaja večji in večji, čim bolj se nam njeva zemeljsko življenje odmika v večnost. Gledališka družina Katol. prosvetnega društva v Celju se pokloni v nedeljo dne 22. decembra popoldne v Narodnem domu spominu Ivana Cankarja z uprizoritvijo enega njegovih prvih dramskih del drame »Jakoba Rudex«. V Celju nam Cankar tako poredko govori raz ozer, da bi morale vsaj te redke uprizoritve biti pravi prazniki. — Vstopnice za nedeljsko predstavo se dobijo v Slomski tiskovni zadrugi.

Pevci in pevke Katol. prosvetnega društva! Drevo ob 8 je v Orlovskem domu važna pevka vaja. Pridite polnoštevilno in točno!

Važno gospodarsko predavanje se vrši v nedeljo dne 22. decembra ob 8 jutraj v telovadni dvorani Orlovskega doma v Celju. Hmeljarski in poljedelski nadzornik g. inž. Janko Dolinar bo ob filmu govoril o prevažnem vprašanju pravičnega gnojenja s posebnim ozirom na uporabo umetnih gnojil. K predavanju je vabljen vsakdo, ki se za to vprašanje zanima in to naj bi bili vsi vsem naši okoliški kmečki gospodarji. Predavanje se vrši v delokrogu Katol. prosvetnega društva celjskega, ki namerava, ako se bo ob tem prvem predavanju pokazalo dovolj zanimanja, prirediti serijo aktualnih predavanj za naše kmečko gospodarstvo. — Enako predavanje se vrši na predvečer, t. j. v soboto 21. decembra ob 7 zvečer v posojilnični dvorani v Vojniku, v nedeljo 22. decembra popoldne ob 3 pa v društveni dvorani pri g. županu Jelovšku v Petrovčah.

Čestitamo! Kakor je iz poročil o turneji ljubljanske Glasbene matice po Franciji razvidno, je vstopovsod žela izreden uspeh skladba našega rojaka g. dr. A. Schwaba »Ave Maria«. Vemo, da je skromni g. doktor prejel za ta mednarodni uspeh svoje skladbe že obilo čestitk. Čestitamo mu imenom naših celjskih čitateljev tudi mi z zagotovilo, da smo ponosni, da je naš skladba našega rojaka in odličnega celjskega kulturnega delavca dosegla tak izreden uspeh.

Kdo je izgubil hranilno knjižico? Gospa Josipina Leskovšek iz Trnovel je našla prošlo nedeljo ob jutranjih urah na Krekovem trgu hranilno knjižico, izstavljeno pri Ljudski posojilnici v Celju na ime Gregorja Lebna. Lastnik jo dobi pri celjski policiji.

Medicinsko društvo na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani bo priredilo 11. jan. 1930 svoj 11. medicinski ples v Celju. Vodstvo plesa je v rokah celjskih gg. zdravnikov pod predsedstvom g. dr. J. Rebernika, prim. dr. Iv. Rajšpa in dr. A. Schwaba. Ples ima namen prinesiti društvu virov za nabavo knjig, katere društvo izposoja svojim članom, ki si jih sami ne morejo nabaviti. In te je večina. Pomagati tem je naša dolžnost. Upamo, da ne bo nikogar, ki bi nas pri tem ne podpiral. — Društvo medicincev. — Pripravljalni odbor.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Pelet, 20. decembra: 12.30 Reproduciran glasba. 13.00 Časovna napoved, borza, repr. glasba. 13.30 iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio orkestra 18.30 Zunanja trgovina, dr. Valenčič. 19.00 Gospodinjstva ura. 19.30 Italijanska ura. Dr. Leben. 20.00 Chopinov večer: Uvodno besedo govori dr. A. Dolinar. Samospeve poje ga Škerlj-Medvedova. Klavirske točke izvajajo ga. Ostere-Valakova. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 O morsejevih znakih predava g. Povše.

Sobota, 21. decembra: 12.30 Reproduciran glasba. 13.00 Časovna napoved, borza, repr. glasba. 12.30 iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.30 Esperanto, poučuje g. Herkov. 19.00 O turneji Glasbene Matice po Franciji predava g. Grčar. 19.30 Nemščina, poučuje dr. prof. Grafenauer. 20.00 Sloven, narodne v venčih (Radio-orkester), solospesve poje g. Liković. 22.00 Časovna napoved in poročila, lahka glasba.

Drugi programi:

Sobota, 21. decembra.

Belgrad: 17.05 Mladinska ura. 18.00 Popold. koncert radio-kvarteta. 20.00 Koncert gosp. Krombolza, solo violina. 21.00 »Srečka št. 9090«, veseloigra. 21.20 Dnevne vesti in čas. 21.30 Pevski koncert g. Bobičoff. 22.30 Plesna glasba. — Varšava: 16.15 Reproduciran glasba. 17.15 Literarna ura. 17.45 Mladinska ura. 19.25 Reproduciran glasba. 20.30 Večerni koncert. 23.00 Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Reproduciran glasba. 17.05 Šolska matineja. 19.00 Ogrske narodne. 20.15 Iz studija: Mollićev »Le Misanthrop«. 22.20 Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11.00 Reproduciran glasba. 13.30 Popoldanski koncert. 17.45 Glasbene pravljice. 18.15 Komorna glasba. 20.30 Dunajske operete in pesmi. 23.30 »Oh dvanajsti uris, drama. — Milano: 11.25 Reproduciran glasba. 12.30 Opoldanski koncert. 13.30 Koncert radio-orkestra. 16.30 Mladinska ura. 17.00 Koncert kvinteta. 20.30 Prenos operete. — Praga: 20.15 Koncert radio orkestra. 21.15 Reproduciran glasba. 22.20 Zabavna glasba. — Langenberg: 10.15 Reproduciran glasba. 12.10 Reproduciran glasba. 20.00 Veseli večer. vmes komedija »Usodni dežniki«. 23.00 Plesna glasba. 24.00 Jazz na ploščah. — Rim: 13.15 Koncert radio-kvinteta. 17.30 Popoldanski koncert. 21.02 Večerni koncert, vmes komedija. — Berlin: 19 Kriza duhovne svobode, predavanje; nato plesna glasba. — Katowice: 16.20 Reproduciran glasba. 17.10 Literarna ura za mladino. 17.45 Mladinska ura. 20.30 Zabavna glasba. 23.00 Plesna glasba. — Toulouse: 19.00 Mandolinski koncert. 19.30 Plesna glasba. 20.15 Instrumentalna glasba. 21.00 Večerni koncert. — Stuttgart: 19.30 Vesela ura. 20.30 Komedija. 21.45 Glasbena zabava, nato plesna glasba. — M. Ostrava: 11.30 Reproduciran glasba. 12.30 Opoldanski koncert. 16.30 Mladinska ura. 17.30 Reproduciran glasba. 19.00 Zabavna glasba. 21.10 Ljudska glasba. 22.00 Zabavna glasba. 23.00 Plesna glasba.

Gospodarstvo

Slovenski lesni trg

Položaj je ostal isti, kakor smo ga označili v našem zadnjem poročilu, neizpremenjeno mlačen. Smo pač tik pred Božičem in pred Novim letom!

Nikamor se ne makne. Tudi drva so prišla v nekaj zastoj in se celo neprestano ponujajo, seveda ne suha, pač pa tako zvane »spolsuhac«, ki so bila po večini sekana in delana v bližnji preteklosti. Oba nervozna kontrahenta pri drvih imata vsak svojo pobožno željo; kupec: da bi bila cela zima še tako brez snega in mraza, naš prodajalec pa: da bi vsaj že enkrat sneg padel in mraz pritnil, da bi mogli hitro voziti in hitro v denar spraviti vaa drva. Upajmo, da bo Bog uslišal našega nezadovoljneža, toda brez prejšnjega od strani kupca.

Za oglje postaja položaj ugodnejši posebno pa v slučaju hude zime in velike zaloge kje v bližini železnice. Razen navadnega kosovnega, odnosno kosovnega oglja pomešanega s »canelloc«, se zelo išče samo »canelloc«, ki se seveda veliko dražje plača, kakor pa navadno bukovno oglje. Z ozirom na dejstvo, da se po večini našim producentom oglja ne »ljubi« izdelovati same »canelle«, jim svetujemo, da bi se jim tozadevni poskusi dobro izplačali. — Istotako ponovno prosimo, da ne uničujejo braške in prahu, ker se oboje dobro proda. Ob tej priliki moramo navesti, da gre braška in prah bukovnega oglja samo v Italijo kjer se izdelujejo briketi ter se nam direktno vsiljuje vprašanje, zakaj mi surovine samo izvažamo, namesto, da bi jih mi sami spremenili v pol- in cele fabrikate? Po našem mnenju bi bila tovarna za izdelovanje raznih briketov kaj na mestu.

V mehkem lesu stojimo na mrtvi točki. Povpraševanj, oziroma bolj rečeno »stipanj« je še precej, vendar do zaključkov ne pride, ker so interese naše cene previsoke. Prerokuje se po raznih inozemskih časopisih, da bodo cene na spomlad padle in to radi ogromnih množin ruske provenijence, ki bodo vržene na sredozemni in srednjeevropski lesni trg, vendar smo mnenja, da bo pri tem številka prevoza bodisi via terra ali via mare igrala vsekakor važno vlogo. Na vsak način pa toplo priporočamo našim industrialcem strogo izvajanje rezanja in manipulacije robe, tako da bo že radi svoje fine izdelave konkurenčno zmožna v prekomorski trgovini. — Mimogrede vprašamo, kdaj se bo vendar enkrat že kaj naredilo tudi za našo lesno stroko, če drugega ne, vsaj ono strokovno šolo za obdelovanje lesa, kateri predlog je svojčas postavil g. Ivan Mohorič, tajnik zbornice za TOI v bivši oblasti skupščini? Čim pozneje se to uresniči, toliko več milijonov dinarjev narodnega premoženja gre v direktno zgubo!

Tramarija se tudi ne makne, razen kakih malih specielnih naročil, vendar ona pride ob svojem času sigurno v akcijo, kakor vedno, ter se ji ni treba bati kake ruske »poplave«.

Za leto 1930 išče neka inozemska tvrdka 25.000 brzojavnih drogov (smreka, jelka, bor) od 6,50 do 15 m in sicer od 6,50 m 5000 komadov, od 8 m 15.000 komadov, od 9 m 1000 komadov, od 10 m 3000 komadov, od 12 m 500 komadov in od 15 m 500 komadov; z najmanjšim premerom v vrhu 11 cm. — Kakor smo že v naših prejšnjih poročilih opomnili, se bodo brzojavni drogi prihodnje leto lahko prodali ter je njih produkcija priporočljiva.

V hrastovini se je prodalo nekoliko vagonov podne in neobrobjenih plohov za izdelovanje vagonov. — Kakor že zadnjič omenjeno, je iskala Grčija 25.000 hrastovih pragov 1,80 krat 12 krat 18, katero množino pa je med tem povečala za nadaljnjih 100.000 komadov. Včeraj se je vršila tozadevna licitacija in bomo v kratkem doznali o njenem rezultatu.

Okrogel les, posebno smreka, je v stalnem povpraševanju. Cena je kljub splošnemu mrtvilu čvrsta.

V bukovini ni nič novega. Iščejo se čisti testoni in sicer od 15 cm odnosno 19 cm širine naprej.

Za predstoječe božične praznike se je prodalo precej božičnih drevesc in sicer za Italijo, medtem ko se Vojvodina zanima še naprej za iste.

Z ozirom na okolnost, da živimo v dobi organizacije in koncentracije, si ne moremo kaj, da ne bi zopet opozorili naše lesne producente na nujno potrebo ustanovitve lesnih korporacij, odnosno organizacij (zadrug), kakor se snujejo ravnokar v sosednji Avstriji.

Trgowska korespondenca s Trstom

Svoječasno smo objavili poziv našim trgovcem, da se v korespondenci s Trstom poslužujejo slovenskega jezika, ne pa kakor do sedaj nemškega. V tem oziru je važna objava zunanjega ministrstva, ki publicira pismo gen konzulata v Trstu. V tem pismu prosi konzulat ministrstva, da deluje pri trgovskih zbornicah, da bi vplivala na trgovce, ki so s Trstom v poslovni zvezi, da bi svojo korespondenco vodili v našem jeziku. Zato tudi zunanje ministrstvo s svoje strani prosi gosp. zbornice, da vplivajo na svoje članke, da trgovsko korespondenco s Trstom vodijo v našem jeziku.

To je vsekakor zelo vpoštevajna vreden svet v današnjih časih in zato pozivamo tudi naše gospodarske korporacije, posebno pa Gremij trgovcev v Ljubljani, katerega člani največ trgujejo s Trstom, da vpoštevajo te nasvete in želje zunanje ministrstva in da gremij sklene vsem svojim članom to željo prav posebno priporočiti.

Direktna poslovna zveza s Španijo. Prihodnji mesec otvori parobrodna družba »Oceanica« na Sušaku redno trgovsko zvezo s španskimi pristanišči. To bo sedaj po sklenjenju trgovski pogodbi prišlo prav našemu izvozu v Španijo.

Iz hrvaške lesne industrije. Braća Janeković, trg. z lesom in parni žaga, d. d. v Zagrebu, izkazuje za leto 1928 pri kapitalu 5, upnikih 17,1 (8,2) in donosu 1,4 (2,1) izgubo v znesku 1,32 milj. Din, dočim je bilo za 1927 izkazano 0,08 milj. čistega dobička. Ta velika izguba je izkazana zaradi velikih odpisov od dubioz (za 1,24 milj. Din napram odpisu v letu 1927, za 0,6 milj. Din). — Kakor poročajo, je švicarska holding družba Ofa prevzela večino delnic Narodne šumske industrije v Zagrebu (kapital 12 milj. Din) Družba je spadala v koncern Jugoslovenske banke, ki je tudi že prodala ves svoj paket delnic. Do sedaj je bila večinska delničarka Narodna šumska domovinska proizvodnja drva, pri kateri pa je udeležen budimpeštanski kapital.

Likvidacija: Murus, d. d., tvornica gradbenega kamna in cementnih proizvodov v Zagrebu

Vedno dobrodošle

so pod božičnim drevescem
Elida kasete. Te kasete so
kot ustvarjene za darila ter
naredijo s svojo čudovito lepo
ubrano vsebino, veselje vsaki
ženi. Ne pozabite v Va-
šem seznamu za darila

ELIDA KASETE

objavlja za dnevni red obnega zbora predlog o likvidaciji.

Povišanje kapitala: Suzana, tvornica usnja v Zagrebu povisuje kapital od 0,5 na 1,0 milj. Din z izdajo 500 novih delnic po nom. 1000 Din (1:1) emis. tečaj 1000 Din, rok do 31. decembra 1929.

Borza

Dne 19. decembra 1929.

DEVIZAR

Devizni promet je bil znaten. Tečaj pa še nadalje popušča. Privatno blago je bilo zaključeno v devizah Budimpešta in Trst, dočim je v deviza Berlin, Curih in Dunaj intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 227,50 bl., Berlin 1348—1351 (1349,50), Bruselj 788,93 bl., Budimpešta 987,43—990,43 (988,93), Curih 1094,40—1097,40 (1098,90), Dunaj 791,65—794,65 (793,15), London 275 bl., New York 56,23 bl., Pariz 221,89 bl., Praga 167,32 bl., Trst 293,80—295,80 (294,80).

Zagreb. Amsterdam 227,50 bl., Berlin 1348—1351, Budimpešta 988,22 bl., Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 791,65—794,65 London 274,60—275,40, New York 56,13—56,33, Pariz 220,89—222,89, Praga 166,92—167,72, Trst 293,825—295,825.

Beograd. Borza radi pravoslavne praznika ni poslovala.

Curih. Belgrad 9.1270, Berlin 123.11, Budimpešta 90.08, Bukarešt 3.07125, Dunaj 72.88, London 25.0025, Madrid 71.10, New York 514.05, Pariz 20.25, Praga 15.2675, Sofija 3.72, Trst 28.9075, Varšava 57.775.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.61, (valuta) 12.56, v Londonu, New Yorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljublj. kred. 124 den., Praliediona 605 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 180 den., Stavbna 50 den., Šešir 105 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 435—436 (436), kasa 435—436 (436), termi 12. 435—436, 7% inv. pos. 85,25—86 (85,25), agrari 52 d. Bančni pap.: Hipo 201—202 (201), Poljo 16,50—17, Hrv. 50 d., Kred. 97—101, Jugo 83—84 (83), Ljublj. kr. 125 d., Medjun. 58—60, Pralied. 905—910, Srpska 157 d., Zem. 128—132, Ind. pap.: Guttman 185—190, Slavonia 190, Slavex 90—95, Danica 110 b., Drava 250—270 (270), Sečera 385—410 b., Osj. ljev. 190 d., Brod. jav. 130—140, Union 145 b., Isis 19 d., Trbovlje 468—467,50, Vevče 182 d., Nar. šum. 13—30, Piv. Sar. 150—170, Jadran plo. 540.

Belgrad. Borza radi pravoslavne praznika ni poslovala.

Dunaj. Podon.-savka-jadran. 86,10, Wiener Bankverein 21,50, Creditanstalt 51, Escompteges. 170, Aussiger Chemische 221,75, Ruše 31, Alpine 33,80, Trboveljska 56,90, Leykam 6,50, Rima Murany 99,05.

Žito

Radi pravoslavne praznika danes novosadska borza ni poslovala. Izvenborzni promet je bil dokaj živahen, zlasti je bilo povpraševanje po pšeni-

nic dosti jako, tudi za koruzo se je kazalo nekaj zanimanja, dasi je umetno sušeno blago slej ko prej zanemarljivo. Cene so ostale v bistvu popolnoma neizpremenjene.

Novi Sad. Borza radi pravoslavne praznika ni poslovala.

Budimpešta. Tendence oslabiljena. Pšenica marec 23,10—23,06, zaklj. 23,06—23,07, maj 24—23,05, zaklj. 23,05—23,06, rž marec 16,80—16,19, zaklj. 16,12—16,18, koruza maj 15,70—15,74, zaklj. 15,74—15,75, koruza tranzit maj 15,14, zaklj. 15,14—15,16.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 5 vagonov desk in 1½ vagona koruze. Tendence neizpremenjena.

Železniški pragozi za Španijo. Neka madridska tvrdka se zanima za hrastove in borove železniške prage: 2,60—2,65, 0,26 širine in 0,12 debeline. Nadalje se tvrdka informira za brzojavne borove drogeve sledečih dimenzij: 8, 12, 18 m, premer na vrhu 12—15 cm, spodaj 30 cm. Nadalje se zanima tudi za hrastovino. Najmanjši premer 32 cm, najmanjša dolžina 2,65 cm. Tvrdka namerava kupiti 15 do 20 tisoč drogov ter 900.000 pragov. Prvo naročilo bi bilo za 300.000 pragov, ki bi morali biti aprila 1930 v Španiji.

Angleški trg. Po poročilu našega poslanstva v Londonu bo sindikat angleških uvoznikov lesa, ki je bil stvorjen lani in ki je za leto kupil od sovjetov ca. 500.000 standardov lesa (standard je 4,67 kub. metra), tudi leta 1930 kupil ca. 700.000 standardov. Toda zadnje čase se opaža nezadovoljstvo zaradi neke vrste monopola tega sindikata. Saj ta sindikat v mnogočem lahko vpliva na cene. Ta veliki izvoz ruskega lesa je imel za posledico padanje izvoza lesa iz skandinavskih držav in Finske. Toda zadnja koncentracija 12 največjih švedskih tvrdk pod egido znanega industrijalca in finančnika Kreugerja da slutiti, da se bo švedska zopet skušala uveljaviti na angleškem trgu. Tudi Poljska se zelo zanima za izvoz v Anglijo. Z vladne strani je bil stavljen predlog, da se stvori velika angleško-poljska družba za eksploatacijo državnih gozdov. Družba se bo bavila tudi s komisijsko prodajo lesa na nemškem in angleškem trgu. Kakor javljajo iz Londona, pričakuje poljsko kmetijsko ministrstvo od angleških uvoznikov znatnega odziva.

Živina

Ljubljanski sejem 18. dec. 1929. Priganih je bilo (v oklepajih število prodanih glav): 125 (24) konj, 59 (23) volov, 88 (20) krav, 12 (6) telet in 114 (92) prašičkov za rejo. Sejem je bil razmeroma živ. Cene so ostale v glavnem neizpremenjene, le za govejo živino so ponovno nazadovale. Notirali so (v oklepajih podatki za sejem 4. t. m.): voli 1. 9,75 (10), II. 9 (9) in III. 8 (8); krave debele 5,50—7 (5,50—7), klobasarije 3—4,50 (3—4,50), teleta 12,50—14 (12,50—14). Vse v dinarjih za kg žive teže; konji in prašički za rejo po kakovosti in velikosti.

Novi siamski poslanik v Berlinu, princ Damras D amrong (drugi od desne) s svojo družino in sedanjim vršilec poslaških poslov Fra Vides Bochanavisuddhi (na desni).

Ameriški bogataši

Mnogo se govori in piše o ameriških milijarderjih in o njihovem bajnem bogastvu. Treba pa je pomisliti, da bogastva Američanov niso vedno stvarna bogastva, ampak gotove vrednosti, ki se pripisujejo gotovim osebam. Ta bogastva pa včasih kar naenkrat izginejo v borznih spekulacijah. Da se precenijo bogastva Američanov, se je treba ozreti na dohodke prebivalcev Zedinjenih držav, ki se izračunavajo na koncu vsakega leta. Po tem računu se vidi, koliko se poveča oziroma zmanjša blagostanje ljudstva.

Če računamo 5 odstotne obresti, da milijarda letno 50 milijonov. Danes je v Zedinjenih državah 290 ljudi, čijih letni dohodek znaša več kot milijon dolarjev, ali prestavljeno v našo valuto 56 milijonov dinarjev. Kakih 100 pa jih je, ki imajo letni dohodek nad 150 milijonov dinarjev. Te se lahko torej smatra za milijarderje v dinarjih. V resnici pa so še bogatejši. Ti pa zakrivajo pravo stanje premoženja, ker davčni zakon je zelo strog. Radi tega se je treba zaščititi in malo znižati številke. Ameriški davčni zakon je naslednji: tri četrtine prebivalcev v Zedinjenih državah ne plača nobenih davkov na premoženje, a ostala četrtina plača za vse. To leto znašajo dohodki vseh ameriških državljanov okrog 23 milijard dolarjev, od katerih gre nad 8 milijard samo za davke. Če računamo, da imajo Zedinjene države 120 milijonov prebivalcev, pride na vsakega, brez razlike na spol in starost, 100 dinarjev dnevnih dohodkov.

Izmed 100 milijarderjev jih je 55 z dohodki, ki se približujejo 60 milijonom. 22 jih ima dohodke nad 80 milijonov, 11 pa nad 100 milijonov. Od teh se jih nahaja 7 v New-Yorku, kjer je skupno 130 oseb, ki zaslužijo letno nad 50 milijonov dinarjev. Eden je v New-Yerseyu, eden v Pensilvaniji, eden v Illinoisu in eden v Wisconsinu. Kalifornija, ki je na glasu radi zlata, nima več kot 8 oseb, katerih dohodki presegajo 20 milijonov. Takoj za New Yorkom pride Pensilvanija, dežela premoga, železa in petroleja, ki jih ima 34. Potem pride Illinois s 25, Michigan, kjer je tudi Ford, z 18 in New-Yersey s 16. Izmed 48 držav ameriške konfederacije, jih je 23, ki nimajo nobenega Kreza z dohodkom milijon dolarjev. Med te spadajo tudi poljedelske države kot Alabama, Arizona, Arkansas, Wyoming in Nova Mehika. En sam pogled na zemljepisno razdelitev bogastva nam pokaže, kako se je v malo letih pretvorilo bogastvo kmetov povečini v premočno bo-

gastvo. Pred 20 leti je bilo v Zedinjenih državah 25 milijarderjev. Pred 50 leti so bili samo štirje.

Milijonarjev pa sploh ne štejejo. V Zedinjenih državah je nad 40 tisoč oseb, katerih dohodki se gibljejo med 3 in 60 milijoni dinarjev. Sama država New-York jih ima 16 tisoč. Takih z dohodkom med 70 in 80 tisoč dinarjev je poldrugi milijon. Mirno se torej more reči, da znaša dohodek Američanov okrog 5000 milijard našega denarja.

Zanimivi del te statistike se nanaša na bogastvo, katerega posedujejo ženske. Vsem je znano, da sta bili nekoč na svetu najbogatejši dve ženi: Berta Krupp v Nemčiji in gospodična Laklavara na Japonskem. V Zedinjenih državah posedujejo velika bogastva možje in žene, toda ne manjka žena, ki so milijarderke. Tri gospe imajo dohodke, ki se gibljejo med 140 in 180 milijoni dinarjev, štiri med 120 in 140, štiri med 90 in 120 in deset med 90 in 60. Torej 21 žena ima dohodke nad 50 milijonov dinarjev. Onih, ki imajo dohodkov nad 25 milijonov dinarjev, je pa preko sto.

Milijonar in slikar

Na Long Islandu je stanoval slikar Charles Williams Matney. Bil je siromašen in se je na vse mogoče načine ril skozi življenje. Kljub svojem velikemu talentu in nenavadni pridnosti ni mogel na noben način prodreti v umetniški svet. Izgledalo je kakor neko zasmehovanje usode, če je človek gledal njegove krasne slike in obenem slišal od njega, da se še nikoli ni dobro najedel. Toda nenadoma je tudi v njegovi revščini nastopil preobrat. Neki dan je stopil v njegov mrzli in vlažni atelje večkratni milijonar Buerman. trgovec s sladkorjem na debelo. Temu je pred kratkim umrla hčerka, ki jo je zelo ljubil. Edina slika pa, ki mu je ostala od nje, je bila mala fotografija. S to fotografijo se je obrnil do slikarja s prošnjo, da bi po njej napravil večjo sliko, ki naj bi predstavljala raniko hčerko tako, kakršna je v resnici bila. Slikar se je na vso moč potrudil, da izpolni željo nesrečnega očeta. Ta trud pa je bil bogato plačan. Ko je bogataš videl pred seboj portret, ki je presegal vsa njegova pričakovanja, je bil tako hvaležen slikarju, da mu je dal ček za — 100.000 dolarjev. Danes je Matney najboljši plačani ameriški portretist, ker sedaj vsi milijonarji naročajo slike pri njem.

„Filmsko snemanje“

Filmsko snemanje, čisto čedna beseda. Vsakdo si to predstavlja nekako tako: Napravi se lepo, udobno in prijetno potovanje in prišedši na določeno mesto, se postavi kamera, igralci pričnejo igrati, operater sukati, režiser pa mahati s svojo magično desnico. V resnici pa je snemanje zunaj v naravi povsem drugačno in združeno z nepričakovanimi ovirami. Filmskim operaterjem je znano, da se solnce najraje skriva takrat, ko je vse pripravljeno za pričetek. Neki filmski igralec pripoveduje:

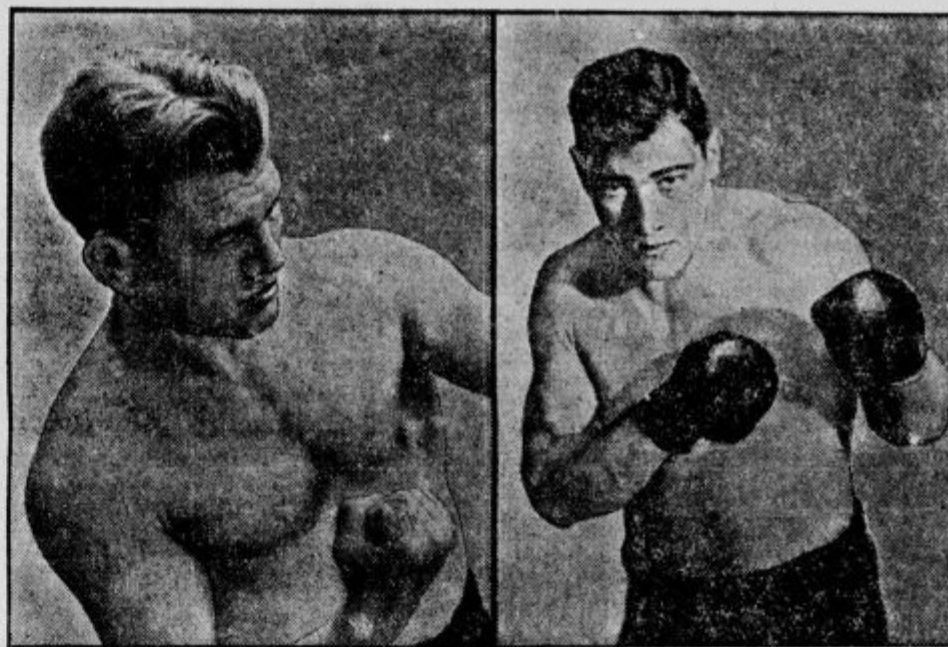
Na prekrasnem španskem otoku Malorka, kjer smo filmali novi Ufafilm »Nevesta tiho-tapeca,« se nismo mogli pritoževati radi solnca, zakaj na Malorki sije solnce najmanj enajst mesecev na leto in našli smo tam motivov vse več in vse lepših, kakor si je naša najbujnejša fantazija mogla predstavljati. Zato smo pa imeli dovolj drugih ovir in neprilik. Ena teh je bil potok, katerega smo si izbrali za filmanje dveh španskih peric v boju in Španjolke v napadu na vsiljivca. Potok poleg vasi San Vincente je bil naslednje jutro, ko smo hoteli pričeti s snemanjem — suh. Od domačinov smo zvedeli, da ima struga le zvečer vodo in da jo prvo jutranje solnce izsuši. In vendar smo se ravno v ta potok vsi zaljubili. Ni nam drugega preostajalo kakor snemati par večerov. Druga ovira je bila bitka z Malorčanko. Ponovno se nam je snemanje ponesrečilo, to pa radi tega, ker je Španjolkam prirejena vljudnost. V sceni, ko bi me morala perica odgnati, in ker se nisem ganil z mesta, porabiti silo, se je vsakokrat oprostila, ako me je malo pretrdo prišla ali celo udarila. Ker se tej nenavadni in ljubki vljudnosti nisem mogel upirati, sem se ji moral seveda tudi jaz oprostiti in posledica je bila, da je bilo snemanje skvarjeno in smo morali pričeti z nova. Po daljšem prigovarjanju se je končno Malorčanka privadila in metala sva se po tleh, pri tem pa si neprestano šepetala: pardon, opro-

Nemški državni tajnik za zasedeno ozemlje Karol Schmid, ki bo najbrž odstopil, ker je pri glasovanju o zaupnici vladi v državnem zboru glasoval proti vladi, v kateri sam sedi.

Dempsey se ne piše Dempsey

Preden je kdo mislil na Jack Dempseyja, najbolj priljubljenega boksarja v Ameriki, je živel v Ameriki tudi neki Jack Dempsey, ki je bil svetovni prvak v kategoriji srednje teže. On je v svoji kategoriji zapisan kot poslednji boksar, ki se je boril brez rokavic. Ta boksar je bil v osemdesetih letih preteklega stoletja najpopularnejši človek Amerike. Sele l. 1891 je podlegel boksarju Fiksmonsu, ki je postal svetovni prvak tudi v teški kategoriji. Štiri leta kasneje je umrl star 33 let. V juniju istega leta pa se je rodil današnji mojster Dempsey. Ta se v resnici piše William Harillon, toda ime Dempsey si je vzel kot spomin na zgoraj omenjenega slavnega boksarja.

Boj med Dienerjem in Carnero. Dne 17. decembra se je vršil v Abert Hall-u v Londonu revanšni boj v boksanju med Italijanom Carnero (desno) in nemškim težkim atletom Dienerjem (levo). Boj je bil določen na deset krogov, vendar so pa sodniki radi velike premoči Carnera boj prekinili že v šestem krogu.

stite, ali sem vas preveč, ne, hvala itd., kar pa je bilo za filmsko kamero nevidno in se je snemanje končno le posrečilo.

Zanimiv je bil naš snažilec čevljev, ki je imel postojanko pred hotelom Palma. Bil je izvrsten snažilec, morda najboljši v vsej Španiji in dostikrat si je vsa naša filmska družba dala pri njem snažiti čevlje. Pri tem smo ga opazovali ter sledili njegovim elegantnim in gibčnim kretnjam. Toda Pedro ni bil zanesljiv. Ves dan, včasih tudi po dva dni, ga ni bilo na izpregled. Po daljšem času nam je bila tudi ta uganka pojasnjena. Meni, posebno pa Jenny Jugo, se je čudno zdelo, ker nas je na korzu pozdravljala Spanec v lepi narodni noši, ne da bi si mogli misliti, kdaj smo tega človeka videli. Nekega dne pa sem si od bližje ogledal tega gentlemana in spoznal v njem našega snažilca čevljev. Kadar je namreč nam vsem osnažil čevlje, je takoj napravil delopust ter dva ali tri dni veselo živel od zaslužka ter se vrnil k hotelu, ko je zapravljal zadnjo peseto.

Kako se je rešil igranja

V češki vasi Lipi se je pripetil izreden slučaj. V vas je prišla potujoča gledališka družba. Gledališče je bilo prirejeno v nekem velikem skednju. Ravnatelj bi rad dal Sudermannov »Ivanjski kres«, pa mu je manjkala glavni junak. Kmetje so pravili ravnatelju, da je v vasi zidar Grossmann, ki je že večkrat nastopil na odru in ki bi mogel prevzeti vlogo glavnega junaka. Seveda je Grossmann zelo rad ustregel želji ravnateljevi in je šel na oder. Že v prvem dejanju pa je spoznal, da med izurjenimi igralci ne bo mogel vzdržati in da ni kos svoji vlogi. Iz jeze, da se bodo sosedje norčevali iz njega, je prišel na novo idejo, kako bi se častno umaknil. Zažgal je skedenj, ki je do tal pogorel. Predstave seveda ni bilo, nesrečni zidar pa je moral v zapor.

Lohengrin

Nekega dne l. 1916, ko so nemške čete stale pred Rigo, so se pojavili ruski orožniki pri Hansu Schmidtu, skladatelju in odličnem glasbenem pisatelju. Hišna preiskava! Schmidt je bil radi neke neprevidne brzcojavke nujno osumljen vohunstva. Pred leti je Schmidt delj časa poučeval pokojnega bivšega kanclerja princa Maksa Badenškega klavir. Na mizi s fotografijami je stala tudi slika zadnjega Viljemovega kanclerja; bil je naslikan kot mlad gardni častnik. Hišna preiskava je bila brezuspešna. Orožniški častnik je že hotel zapustiti stanovanje, ko je obstal njegov pogled na zlatobrobiljeni sliki princa Maksa »In kdo je to?« vpraša. »Kako, tega ne poznate?« je dejal Hans Schmidt začuden, »gotovo ste ga v Peterburgu čuli?« Častnik je sumljivo pogledal Schmidta. »To je vendar svetovnoznani tenor Maks kot Lohengrin!« »Seveda, saj res, sedaj ga spoznam tudi jaz! Ja, peti je znal izvrstno, pa so bili tudi sedeži temu primerno dragi!« Nakar je odšel.

Smešnice

Sodnik (mlademu možu, ki je okradel banko): »Ali niste prav nič mislili na svojo bodočnost, ko ste vzeli denar in postali tat?« »Gotovo, gospod sodnik, saj sem denar takoj nesel v hranilnico.«

Mala Minka je padla po stopnicah ter se udarila na glavo. »No, zdaj si pa gotovo devet solnc videla,« je dejala mati, ko ji je močila čelo. »O ne, mama,« je odvrnila Minka, »nisem imela časa gledati.«

Mati: »Peterček, vstani, šola gori.« Peterček: »Ali je učitelj že zgorel?«

On: »Vedno imaš solzne oči, pojdi vendar k zdravniku.«

Ona: »Bom šla. A danes še ne, ker je popoldne pogreb moje prijateljice.«

Proces proti 36 madjarskim zavdajalkam, o katerem smo pred dnevi poročali. Prva skupina obtoženk je bila obsojena 14. decembra in sicer (od leve na desno): 44 letna Holyba, 71 letna Sebestyen, 60 letna Lipka in 50 letna Koteles. Lipka je bila obsojena na smrt, ostale tri na doživetno ječo. Zli duh zavdajalk je bila babica Fazekas (zgoraj na levi), ki je izvršila samomor.

DIŠAVE SLON

Veliki zoološki atlant Jugoslov. knjigarne

Veliki zoološki atlant vsebuje na 27 listih velikega formata, 42 cm v širini, 34 cm v višini, v podobah in večbarvnem tisku na mehkih finem kartonu, ves živalski svet v vseh važnejših pojavih. Poleg dobro znanih sreča tu manj znane, a za zoološki študij tem pomembnejše predstavljajo te ali one vrste živali. Razdeljena je v trinarina slik sledeče: Sesalci: 1. list: Opice, prhutari in žužkojedi, 2. list: zveri, 3. list: mačke, 4. list: plavutonožci in gladavci, 5. list: zajci in redkožobi, 6.—11. list: kopitarji, dvoparkljarji in mnogoparkljarji, 12. list: kiti, 13. list: vrcarji in ključarji. — Ptici: 14. list: podnevnice, 15.—18. list: ponočnice, 19. list: pevci, golobje in kure, 20. list: močvirniki, 21. list: plovci. — Plazivci: 21. list: želve, oklopniki in kuščarice. — Krkonji: 22. list: žabe in pupki. — Ribe: 22.—24. list: pljučarice, mehkopile, sklenoluske, hrustnice in brezsrčnice, 25.—27. list: mekušci, žuželke, stonožje, pajkovci, košarji, črvi, iglokožci, mehovci in prazivali.

Snemanje zvočnega filma

Snemanje tako zvanega all talking picture — zvočnega filma se zdi včasih, radi tiscerih težko, nepremagljivo in naravnost nemogoče. Toda v besednjaku ameriške filmske industrije je dolgo ni več pojma »nemogoče«. Navadni obiskovalec kinogledališč, kjer se proizvaja zvočni film, nima največkrat prav nobenega pojma, s kakšnimi težavami je združeno snemanje zvočnega filma v primeri s snemanjem navadnega, nemega.

Že zunanje lice ateljeja za snemanje zvočnega filma je povsem drugačno, kot smo jih bili navajeni gledati doslej. Tu gre v prvi vrsti za tem, da se odpravi odmev pa tudi vsak šum in vsak glas, razen onega, katerega nameravamo slišati. Zato so stene ateljeja obdane s plutovino, da zvoka ne reflektirajo, strop pa je obdan s težkimi materiali, da je izključen vsak odmev glasu.

Preje je igra vodil režiser, ki je poveljeval potom megafona; sedaj seveda mora to samoumevno odpušiti. Režija je s tem seveda znatno otežkočena, toda tembolj izboljšana in izpopolnjena. Vsaka najmanjša scena mora biti preje med igralci in režiserjem do zadnje podrobnosti preštudirana in matančeno do zadnjega giba rok preigrana, kajti med snemanjem popravljane ni več mogoče. In če so se morale posamezne scene že preje pri nemem filmu ponavljati dvakrat, trikrat, petkrat, gre ponavljanje snemanj pri zvočnem filmu v še vsa večja števila. Poleg kontrole igre se mora kontrolirati še glas igralca.

Trikratni znak z električnim zvonceom pomeni v Paramount ateljejih pričetek snemanja scene zvočnega filma. Vrata ogromne dvorane se zapro. Delavci, ki so ravno zaposleni tu za graditvijo portala cerkve, tam z razkošnim salonom, spuste ključa in »bop« in obstoje kot mrtvi kipi — dokler ponovni znak zvonca ne da znamenje, da je konec snemanja.

Prav tako ne sme gledalec, odnosno poslušalec, pa najbodo komparz ali žurnalisti, ali obiskovalci medtem časom dati nobenega slisnega znaka svoje navzočnosti.

Preje: Halo! Snemanje. Sedajle: Posti Tihot! Kamera za snemanje je na gumijastih kolesih. Nad prostorom, kjer se scena snema, vise dva ali trije mikrofoni, vseh celo do osem, ki so po kablu zvezani s celico, kjer se glas kontrolira in regulira.

Zdajle si pa mislimo, kakšnih težav stane snemanje pogovora med vožnjo z avtomobilom ali motornim čolnom.

Sploh pravilo, da je snemanje premikajočih se scen pri zvočnem filmu v resnici zelo težavno. — Pa tudi drago, drago!

Voditelj Marijinih družb 1930

(Izdalo Osrednje vodstvo Marijinih družb v Ljubljani. Str. 96.)

Razvoj verskih Marijinih organizacij in verskega življenja med Slovenci nam opisuje vsakoletni Voditelj Marijinih družb. Letošnji letnik je še posebno zanimiv in pester. Urednik dr. Alojzij Merhar in njegovi sodelavci: Ign. Lenček, Iv. Vindišar, Al. Košmerlj, J. Lavtižar, Ant. Kordin, dr. Viktor Korošec, I. Š., prelat dr. J. Lesar, Lovro Sedej, V. Steska, dr. Fr. Volčič, Fr. Pokorn, prelat dr. Fr. Kovačič, dr. R. Blüml, P. Predragović D. J. nam v njem razgrinjajo lepo sliko o delovanju Marijinih družb v preteklosti, podarjajo njih pomen za sedanjost in nudijo premišljena navodila za njihovo delo v bodočnosti.

Pierre L'Ermitte:

Žena z odprtimi očmi

Toda Rolanda ni več poslušala utemeljitve svoje tete. Stvar si je tolačila po svoji pameti in preudarnosti. In zopet so ji uhajale oči na nebo, ki ga je bilo videti skozi široko okno in ponavljala je: »Torej Roger Maude naju je povabil! Torej on bo plačal... On bi rad, da prideva v Pariz in da sva pri njem v gostih... Toda vse to je povsem jasno, jasno kakor beli dan! Prav zares, izredno spretno skovano...«

»Kaj praviš?« jo je prekinila teta.

»Oh, nič ne pravim...«

»Pa kaj premišljuješ?«

»Kaj premišlujem? Kako me morete vprašati kaj takega?«

Tedaj je deklica vstala od mize in se grizla v ustnice, da bi ne bruhnila v jok.

Teta je trdo gledala za odhajajočo in ko je Rolanda na vrtu zavila po stezici, je zmečkala prtič in ga vrgla na mizo:

»Neverjetno, kako je težko pripraviti ljudem srečo! Neumnika mala! Koliko jih je, ki bi bile presrečne na njenem mestu! Peljem jo v ljubezen... v svobodo... v razkošje! In prav zares se to dekletu za vse skupaj še ne zmenile«

Štiri in dvajseto poglavje.

Na Noirmoutierskem pomolu, poslednji dan avgusta, okoli dveh popoldne.

Vse je pokojno, luč in tišina.

Dva ribiča, ki lovita na trnek, sedita na platnenih

Številski knjižnica te založništva. Jugooslovenske knjižnice v Ljubljani: 25. zvezek: Lorenzini; 26. zvezek: Lorenzini; 27. zvezek: Lorenzini; 28. zvezek: Lorenzini; 29. zvezek: Lorenzini; 30. zvezek: Lorenzini; 31. zvezek: Lorenzini; 32. zvezek: Lorenzini; 33. zvezek: Lorenzini; 34. zvezek: Lorenzini; 35. zvezek: Lorenzini; 36. zvezek: Lorenzini; 37. zvezek: Lorenzini; 38. zvezek: Lorenzini; 39. zvezek: Lorenzini; 40. zvezek: Lorenzini; 41. zvezek: Lorenzini; 42. zvezek: Lorenzini; 43. zvezek: Lorenzini; 44. zvezek: Lorenzini; 45. zvezek: Lorenzini; 46. zvezek: Lorenzini; 47. zvezek: Lorenzini; 48. zvezek: Lorenzini; 49. zvezek: Lorenzini; 50. zvezek: Lorenzini; 51. zvezek: Lorenzini; 52. zvezek: Lorenzini; 53. zvezek: Lorenzini; 54. zvezek: Lorenzini; 55. zvezek: Lorenzini; 56. zvezek: Lorenzini; 57. zvezek: Lorenzini; 58. zvezek: Lorenzini; 59. zvezek: Lorenzini; 60. zvezek: Lorenzini; 61. zvezek: Lorenzini; 62. zvezek: Lorenzini; 63. zvezek: Lorenzini; 64. zvezek: Lorenzini; 65. zvezek: Lorenzini; 66. zvezek: Lorenzini; 67. zvezek: Lorenzini; 68. zvezek: Lorenzini; 69. zvezek: Lorenzini; 70. zvezek: Lorenzini; 71. zvezek: Lorenzini; 72. zvezek: Lorenzini; 73. zvezek: Lorenzini; 74. zvezek: Lorenzini; 75. zvezek: Lorenzini; 76. zvezek: Lorenzini; 77. zvezek: Lorenzini; 78. zvezek: Lorenzini; 79. zvezek: Lorenzini; 80. zvezek: Lorenzini; 81. zvezek: Lorenzini; 82. zvezek: Lorenzini; 83. zvezek: Lorenzini; 84. zvezek: Lorenzini; 85. zvezek: Lorenzini; 86. zvezek: Lorenzini; 87. zvezek: Lorenzini; 88. zvezek: Lorenzini; 89. zvezek: Lorenzini; 90. zvezek: Lorenzini; 91. zvezek: Lorenzini; 92. zvezek: Lorenzini; 93. zvezek: Lorenzini; 94. zvezek: Lorenzini; 95. zvezek: Lorenzini; 96. zvezek: Lorenzini; 97. zvezek: Lorenzini; 98. zvezek: Lorenzini; 99. zvezek: Lorenzini; 100. zvezek: Lorenzini; 101. zvezek: Lorenzini; 102. zvezek: Lorenzini; 103. zvezek: Lorenzini; 104. zvezek: Lorenzini; 105. zvezek: Lorenzini; 106. zvezek: Lorenzini; 107. zvezek: Lorenzini; 108. zvezek: Lorenzini; 109. zvezek: Lorenzini; 110. zvezek: Lorenzini; 111. zvezek: Lorenzini; 112. zvezek: Lorenzini; 113. zvezek: Lorenzini; 114. zvezek: Lorenzini; 115. zvezek: Lorenzini; 116. zvezek: Lorenzini; 117. zvezek: Lorenzini; 118. zvezek: Lorenzini; 119. zvezek: Lorenzini; 120. zvezek: Lorenzini; 121. zvezek: Lorenzini; 122. zvezek: Lorenzini; 123. zvezek: Lorenzini; 124. zvezek: Lorenzini; 125. zvezek: Lorenzini; 126. zvezek: Lorenzini; 127. zvezek: Lorenzini; 128. zvezek: Lorenzini; 129. zvezek: Lorenzini; 130. zvezek: Lorenzini; 131. zvezek: Lorenzini; 132. zvezek: Lorenzini; 133. zvezek: Lorenzini; 134. zvezek: Lorenzini; 135. zvezek: Lorenzini; 136. zvezek: Lorenzini; 137. zvezek: Lorenzini; 138. zvezek: Lorenzini; 139. zvezek: Lorenzini; 140. zvezek: Lorenzini; 141. zvezek: Lorenzini; 142. zvezek: Lorenzini; 143. zvezek: Lorenzini; 144. zvezek: Lorenzini; 145. zvezek: Lorenzini; 146. zvezek: Lorenzini; 147. zvezek: Lorenzini; 148. zvezek: Lorenzini; 149. zvezek: Lorenzini; 150. zvezek: Lorenzini; 151. zvezek: Lorenzini; 152. zvezek: Lorenzini; 153. zvezek: Lorenzini; 154. zvezek: Lorenzini; 155. zvezek: Lorenzini; 156. zvezek: Lorenzini; 157. zvezek: Lorenzini; 158. zvezek: Lorenzini; 159. zvezek: Lorenzini; 160. zvezek: Lorenzini; 161. zvezek: Lorenzini; 162. zvezek: Lorenzini; 163. zvezek: Lorenzini; 164. zvezek: Lorenzini; 165. zvezek: Lorenzini; 166. zvezek: Lorenzini; 167. zvezek: Lorenzini; 168. zvezek: Lorenzini; 169. zvezek: Lorenzini; 170. zvezek: Lorenzini; 171. zvezek: Lorenzini; 172. zvezek: Lorenzini; 173. zvezek: Lorenzini; 174. zvezek: Lorenzini; 175. zvezek: Lorenzini; 176. zvezek: Lorenzini; 177. zvezek: Lorenzini; 178. zvezek: Lorenzini; 179. zvezek: Lorenzini; 180. zvezek: Lorenzini; 181. zvezek: Lorenzini; 182. zvezek: Lorenzini; 183. zvezek: Lorenzini; 184. zvezek: Lorenzini; 185. zvezek: Lorenzini; 186. zvezek: Lorenzini; 187. zvezek: Lorenzini; 188. zvezek: Lorenzini; 189. zvezek: Lorenzini; 190. zvezek: Lorenzini; 191. zvezek: Lorenzini; 192. zvezek: Lorenzini; 193. zvezek: Lorenzini; 194. zvezek: Lorenzini; 195. zvezek: Lorenzini; 196. zvezek: Lorenzini; 197. zvezek: Lorenzini; 198. zvezek: Lorenzini; 199. zvezek: Lorenzini; 200. zvezek: Lorenzini; 201. zvezek: Lorenzini; 202. zvezek: Lorenzini; 203. zvezek: Lorenzini; 204. zvezek: Lorenzini; 205. zvezek: Lorenzini; 206. zvezek: Lorenzini; 207. zvezek: Lorenzini; 208. zvezek: Lorenzini; 209. zvezek: Lorenzini; 210. zvezek: Lorenzini; 211. zvezek: Lorenzini; 212. zvezek: Lorenzini; 213. zvezek: Lorenzini; 214. zvezek: Lorenzini; 215. zvezek: Lorenzini; 216. zvezek: Lorenzini; 217. zvezek: Lorenzini; 218. zvezek: Lorenzini; 219. zvezek: Lorenzini; 220. zvezek: Lorenzini; 221. zvezek: Lorenzini; 222. zvezek: Lorenzini; 223. zvezek: Lorenzini; 224. zvezek: Lorenzini; 225. zvezek: Lorenzini; 226. zvezek: Lorenzini; 227. zvezek: Lorenzini; 228. zvezek: Lorenzini; 229. zvezek: Lorenzini; 230. zvezek: Lorenzini; 231. zvezek: Lorenzini; 232. zvezek: Lorenzini; 233. zvezek: Lorenzini; 234. zvezek: Lorenzini; 235. zvezek: Lorenzini; 236. zvezek: Lorenzini; 237. zvezek: Lorenzini; 238. zvezek: Lorenzini; 239. zvezek: Lorenzini; 240. zvezek: Lorenzini; 241. zvezek: Lorenzini; 242. zvezek: Lorenzini; 243. zvezek: Lorenzini; 244. zvezek: Lorenzini; 245. zvezek: Lorenzini; 246. zvezek: Lorenzini; 247. zvezek: Lorenzini; 248. zvezek: Lorenzini; 249. zvezek: Lorenzini; 250. zvezek: Lorenzini; 251. zvezek: Lorenzini; 252. zvezek: Lorenzini; 253. zvezek: Lorenzini; 254. zvezek: Lorenzini; 255. zvezek: Lorenzini; 256. zvezek: Lorenzini; 257. zvezek: Lorenzini; 258. zvezek: Lorenzini; 259. zvezek: Lorenzini; 260. zvezek: Lorenzini; 261. zvezek: Lorenzini; 262. zvezek: Lorenzini; 263. zvezek: Lorenzini; 264. zvezek: Lorenzini; 265. zvezek: Lorenzini; 266. zvezek: Lorenzini; 267. zvezek: Lorenzini; 268. zvezek: Lorenzini; 269. zvezek: Lorenzini; 270. zvezek: Lorenzini; 271. zvezek: Lorenzini; 272. zvezek: Lorenzini; 273. zvezek: Lorenzini; 274. zvezek: Lorenzini; 275. zvezek: Lorenzini; 276. zvezek: Lorenzini; 277. zvezek: Lorenzini; 278. zvezek: Lorenzini; 279. zvezek: Lorenzini; 280. zvezek: Lorenzini; 281. zvezek: Lorenzini; 282. zvezek: Lorenzini; 283. zvezek: Lorenzini; 284. zvezek: Lorenzini; 285. zvezek: Lorenzini; 286. zvezek: Lorenzini; 287. zvezek: Lorenzini; 288. zvezek: Lorenzini; 289. zvezek: Lorenzini; 290. zvezek: Lorenzini; 291. zvezek: Lorenzini; 292. zvezek: Lorenzini; 293. zvezek: Lorenzini; 294. zvezek: Lorenzini; 295. zvezek: Lorenzini; 296. zvezek: Lorenzini; 297. zvezek: Lorenzini; 298. zvezek: Lorenzini; 299. zvezek: Lorenzini; 300. zvezek: Lorenzini; 301. zvezek: Lorenzini; 302. zvezek: Lorenzini; 303. zvezek: Lorenzini; 304. zvezek: Lorenzini; 305. zvezek: Lorenzini; 306. zvezek: Lorenzini; 307. zvezek: Lorenzini; 308. zvezek: Lorenzini; 309. zvezek: Lorenzini; 310. zvezek: Lorenzini; 311. zvezek: Lorenzini; 312. zvezek: Lorenzini; 313. zvezek: Lorenzini; 314. zvezek: Lorenzini; 315. zvezek: Lorenzini; 316. zvezek: Lorenzini; 317. zvezek: Lorenzini; 318. zvezek: Lorenzini; 319. zvezek: Lorenzini; 320. zvezek: Lorenzini; 321. zvezek: Lorenzini; 322. zvezek: Lorenzini; 323. zvezek: Lorenzini; 324. zvezek: Lorenzini; 325. zvezek: Lorenzini; 326. zvezek: Lorenzini; 327. zvezek: Lorenzini; 328. zvezek: Lorenzini; 329. zvezek: Lorenzini; 330. zvezek: Lorenzini; 331. zvezek: Lorenzini; 332. zvezek: Lorenzini; 333. zvezek: Lorenzini; 334. zvezek: Lorenzini; 335. zvezek: Lorenzini; 336. zvezek: Lorenzini; 337. zvezek: Lorenzini; 338. zvezek: Lorenzini; 339. zvezek: Lorenzini; 340. zvezek: Lorenzini; 341. zvezek: Lorenzini; 342. zvezek: Lorenzini; 343. zvezek: Lorenzini; 344. zvezek: Lorenzini; 345. zvezek: Lorenzini; 346. zvezek: Lorenzini; 347. zvezek: Lorenzini; 348. zvezek: Lorenzini; 349. zvezek: Lorenzini; 350. zvezek: Lorenzini; 351. zvezek: Lorenzini; 352. zvezek: Lorenzini; 353. zvezek: Lorenzini; 354. zvezek: Lorenzini; 355. zvezek: Lorenzini; 356. zvezek: Lorenzini; 357. zvezek: Lorenzini; 358. zvezek: Lorenzini; 359. zvezek: Lorenzini; 360. zvezek: Lorenzini; 361. zvezek: Lorenzini; 362. zvezek: Lorenzini; 363. zvezek: Lorenzini; 364. zvezek: Lorenzini; 365. zvezek: Lorenzini; 366. zvezek: Lorenzini; 367. zvezek: Lorenzini; 368. zvezek: Lorenzini; 369. zvezek: Lorenzini; 370. zvezek: Lorenzini; 371. zvezek: Lorenzini; 372. zvezek: Lorenzini; 373. zvezek: Lorenzini; 374. zvezek: Lorenzini; 375. zvezek: Lorenzini; 376. zvezek: Lorenzini; 377. zvezek: Lorenzini; 378. zvezek: Lorenzini; 379. zvezek: Lorenzini; 380. zvezek: Lorenzini; 381. zvezek: Lorenzini; 382. zvezek: Lorenzini; 383. zvezek: Lorenzini; 384. zvezek: Lorenzini; 385. zvezek: Lorenzini; 386. zvezek: Lorenzini; 387. zvezek: Lorenzini; 388. zvezek: Lorenzini; 389. zvezek: Lorenzini; 390. zvezek: Lorenzini; 391. zvezek: Lorenzini; 392. zvezek: Lorenzini; 393. zvezek: Lorenzini; 394. zvezek: Lorenzini; 395. zvezek: Lorenzini; 396. zvezek: Lorenzini; 397. zvezek: Lorenzini; 398. zvezek: Lorenzini; 399. zvezek: Lorenzini; 400. zvezek: Lorenzini; 401. zvezek: Lorenzini; 402. zvezek: Lorenzini; 403. zvezek: Lorenzini; 404. zvezek: Lorenzini; 405. zvezek: Lorenzini; 406. zvezek: Lorenzini; 407. zvezek: Lorenzini; 408. zvezek: Lorenzini; 409. zvezek: Lorenzini; 410. zvezek: Lorenzini; 411. zvezek: Lorenzini; 412. zvezek: Lorenzini; 413. zvezek: Lorenzini; 414. zvezek: Lorenzini; 415. zvezek: Lorenzini; 416. zvezek: Lorenzini; 417. zvezek: Lorenzini; 418. zvezek: Lorenzini; 419. zvezek: Lorenzini; 420. zvezek: Lorenzini; 421. zvezek: Lorenzini; 422. zvezek: Lorenzini; 423. zvezek: Lorenzini; 424. zvezek: Lorenzini; 425. zvezek: Lorenzini; 426. zvezek: Lorenzini; 427. zvezek: Lorenzini; 428. zvezek: Lorenzini; 429. zvezek: Lorenzini; 430. zvezek: Lorenzini; 431. zvezek: Lorenzini; 432. zvezek: Lorenzini; 433. zvezek: Lorenzini; 434. zvezek: Lorenzini; 435. zvezek: Lorenzini; 436. zvezek: Lorenzini; 437. zvezek: Lorenzini; 438. zvezek: Lorenzini; 439. zvezek: Lorenzini; 440. zvezek: Lorenzini; 441. zvezek: Lorenzini; 442. zvezek: Lorenzini; 443. zvezek: Lorenzini; 444. zvezek: Lorenzini; 445. zvezek: Lorenzini; 446. zvezek: Lorenzini; 447. zvezek: Lorenzini; 448. zvezek: Lorenzini; 449. zvezek: Lorenzini; 450. zvezek: Lorenzini; 451. zvezek: Lorenzini; 452. zvezek: Lorenzini; 453. zvezek: Lorenzini; 454. zvezek: Lorenzini; 455. zvezek: Lorenzini; 456. zvezek: Lorenzini; 457. zvezek: Lorenzini; 458. zvezek: Lorenzini; 459. zvezek: Lorenzini; 460. zvezek: Lorenzini; 461. zvezek: Lorenzini; 462. zvezek: Lorenzini; 463. zvezek: Lorenzini; 464. zvezek: Lorenzini; 465. zvezek: Lorenzini; 466. zvezek: Lorenzini; 467. zvezek: Lorenzini; 468. zvezek: Lorenzini; 469. zvezek: Lorenzini; 470. zvezek: Lorenzini; 471. zvezek: Lorenzini; 472. zvezek: Lorenzini; 473. zvezek: Lorenzini; 474. zvezek: Lorenzini; 475. zvezek: Lorenzini; 476. zvezek: Lorenzini; 477. zvezek: Lorenzini; 478. zvezek: Lorenzini; 479. zvezek: Lorenzini; 480. zvezek: Lorenzini; 481. zvezek: Lorenzini; 482. zvezek: Lorenzini; 483. zvezek: Lorenzini; 484. zvezek: Lorenzini; 485. zvezek: Lorenzini; 486. zvezek: Lorenzini; 487. zvezek: Lorenzini; 488. zvezek: Lorenzini; 489. zvezek: Lorenzini; 490. zvezek: Lorenzini; 491. zvezek: Lorenzini; 492. zvezek: Lorenzini; 493. zvezek: Lorenzini; 494. zvezek: Lorenzini; 495. zvezek: Lorenzini; 496. zvezek: Lorenzini; 497. zvezek: Lorenzini; 498. zvezek: Lorenzini; 499. zvezek: Lorenzini; 500. zvezek: Lorenzini; 501. zvezek: Lorenzini; 502. zvezek: Lorenzini; 503. zvezek: Lorenzini; 504. zvezek: Lorenzini; 505. zvezek: Lorenzini; 506. zvezek: Lorenzini; 507. zvezek: Lorenzini; 508. zvezek: Lorenzini; 509. zvezek: Lorenzini; 510. zvezek: Lorenzini; 511. zvezek: Lorenzini; 512. zvezek: Lorenzini; 513. zvezek: Lorenzini; 514. zvezek: Lorenzini; 515. zvezek: Lorenzini; 516. zvezek: Lorenzini; 517. zvezek: Lorenzini; 518. zvezek: Lorenzini; 519. zvezek: Lorenzini; 520. zvezek: Lorenzini; 521. zvezek: Lorenzini; 522. zvezek: Lorenzini; 523. zvezek: Lorenzini; 524. zvezek: Lorenzini; 525. zvezek: Lorenzini; 526. zvezek: Lorenzini; 527. zvezek: Lorenzini; 528. zvezek: Lorenzini; 529. zvezek: Lorenzini; 530. zvezek: Lorenzini; 531. zvezek: Lorenzini; 532. zvezek: Lorenzini; 533. zvezek: Lorenzini; 534. zvezek: Lorenzini; 535. zvezek: Lorenzini; 536. zvezek: Lorenzini; 537. zvezek: Lorenzini; 538. zvezek: Lorenzini; 539. zvezek: Lorenzini; 540. zvezek: Lorenzini; 541. zvezek: Lorenzini; 542. zvezek: Lorenzini; 543. zvezek: Lorenzini; 544. zvezek: Lorenzini; 545. zvezek: Lorenzini; 546. zvezek: Lorenzini; 547. zvezek: Lorenzini; 548. zvezek: Lorenzini; 549. zvezek: Lorenzini; 550. zvezek: Lorenzini; 551. zvezek: Lorenzini; 552. zvezek: Lorenzini; 553. zvezek: Lorenzini; 554. zvezek: Lorenzini; 555. zvezek: Lorenzini; 556. zvezek: Lorenzini; 557. zvezek: Lorenzini; 558. zvezek: Lorenzini; 559. zvezek: Lorenzini; 560. zvezek: Lorenzini; 561. zvezek: Lorenzini; 562. zvezek: Lorenzini; 563. zvezek: Lorenzini; 564. zvezek: Lorenzini; 565. zvezek: Lorenzini; 566. zvezek: Lorenzini; 567. zvezek: Lorenzini; 568. zvezek: Lorenzini; 569. zvezek: Lorenzini; 570. zvezek: Lorenzini; 571. zvezek: Lorenzini; 572. zvezek: Lorenzini; 573. zvezek: Lorenzini; 574. zvezek: Lorenzini; 575. zvezek: Lorenzini; 576. zvezek: Lorenzini; 577. zvezek: Lorenzini; 578. zvezek: Lorenzini; 579. zvezek: Lorenzini; 580. zvezek: Lorenzini; 581. zvezek: Lorenzini; 582. zvezek: Lorenzini; 583. zvezek: Lorenzini; 584. zvezek: Lorenzini; 585. zvezek: Lorenzini; 586. zvezek: Lorenzini; 587. zvezek: Lorenzini; 588. zvezek: Lorenzini; 589. zvezek: Lorenzini; 590. zvezek: Lorenzini; 591. zvezek: Lorenzini; 592. zvezek: Lorenzini; 593. zvezek: Lorenzini; 594. zvezek: Lorenzini; 595. zvezek: Lorenzini; 596. zvezek: Lorenzini; 597. zvezek: Lorenzini; 598. zvezek: Lorenzini; 599. zvezek: Lorenzini; 600. zvezek: Lorenzini; 601. zvezek: Lorenzini; 602. zvezek: Lorenzini; 603. zvezek: Lorenzini; 604. zvezek: Lorenzini; 605. zvezek: Lorenzini; 606. zvezek: Lorenzini; 607. zvezek: Lorenzini; 608. zvezek: Lorenzini; 609. zvezek: Lorenzini; 610. zvezek: Lorenzini; 611. zvezek: Lorenzini; 612. zvezek: Lorenzini; 613. zvezek: Lorenzini; 614. zvezek: Lorenzini; 615. zvezek: Lorenzini; 616. zvezek: Lorenzini; 617. zvezek: Lorenzini; 618. zvezek: Lorenzini; 619. zvezek: Lorenzini; 620. zvezek: Lorenzini; 621. zvezek: Lorenzini; 622. zvezek: Lorenzini; 623. zvezek: Lorenzini; 624. zvezek: Lorenzini; 625. zvezek: Lorenzini; 626. zvezek: Lorenzini; 627. zvezek: Lorenzini; 628. zvezek: Lorenzini; 629. zvezek: Lorenzini; 630. zvezek: Lorenzini; 631. zvezek: Lorenzini; 632. zvezek: Lorenzini; 633. zvezek: Lorenzini; 634. zvezek: Lorenzini; 635. zvezek: Lorenzini; 636. zvezek: Lorenzini; 637. zvezek: Lorenzini; 638. zvezek: Lorenzini; 639. zvezek: Lorenzini; 640. zvezek: Lorenzini; 641. zvezek: Lorenzini; 642. zvezek: Lorenzini; 643. zvezek: Lorenzini; 644. zvezek: Lorenzini; 645. zvezek: Lorenzini; 646. zvezek: Lorenzini; 647. zvezek: Lorenzini; 648. zvezek: Lorenzini; 649. zvezek: Lorenzini; 650. zvezek: Lorenzini; 651. zvezek: Lorenzini; 652. zvezek: Lorenzini; 653. zvezek: Lorenzini; 654. zvezek: Lorenzini; 655. zvezek: Lorenzini; 656. zvezek: Lorenzini; 657. zvezek: Lorenzini; 658. zvezek: Lorenzini; 659. zvezek: Lorenzini; 660. zvezek: Lorenzini; 661. zvezek: Lorenzini; 662. zvezek: Lorenzini; 663. zvezek: Lorenzini; 664. zvezek: Lorenzini; 665. zvezek: Lorenzini; 666. zvezek: Lorenzini; 667. zvezek: Lorenzini; 668. zvezek: Lorenzini; 669. zvezek: Lorenzini; 670. zvezek: Lorenzini; 671. zvezek: Lorenzini; 672. zvezek: Lorenzini; 673. zvezek: Lorenzini; 674. zvezek: Lorenzini; 675. zvezek: Lorenzini; 676. zvezek: Lorenzini; 677. zvezek: Lorenzini; 678. zvezek: Lorenzini; 679. zvezek: Lorenzini; 680. zvezek: Lorenzini; 681. zvezek: Lorenzini; 682. zvezek: Lorenzini; 683. zvezek: Lorenzini; 684. zvezek: Lorenzini; 685. zvezek: Lorenzini; 686. zvezek: Lorenzini; 687. zvezek: Lorenzini; 688. zvezek: Lorenzini; 689. zvezek: Lorenzini; 690. zvezek: Lorenzini; 691. zvezek: Lorenzini; 692. zvezek: Lorenzini; 693. zvezek: Lorenzini; 694. zvezek: Lorenzini; 695. zvezek: Lorenzini; 696. zvezek: Lorenzini; 697. zvezek: Lorenzini; 698. zvezek: Lorenzini; 699. zvezek: Lorenzini; 700. zvezek: Lorenzini; 701. zvezek: Lorenzini; 702. zvezek: Lorenzini; 703. zvezek: Lorenzini; 704. zvezek: Lorenzini; 705. zvezek: Lorenzini; 706. zvezek: Lorenzini; 707. zvezek: Lorenzini; 708. zvezek: Lorenzini; 709. zvezek: Lorenzini; 710. zvezek: Lorenzini; 711. zvezek: Lorenzini; 712. zvezek: Lorenzini; 713. zvezek: Lorenzini; 714. zvezek: Lorenzini; 715. zvezek: Lorenzini; 716. zvezek: Lorenzini; 717. zvezek: Lorenzini; 718. zvezek: Lorenzini; 719. zvezek: Lorenzini; 720. zvezek: Lorenzini; 721. zvezek: Lorenzini; 722. zvezek: Lorenzini; 723. zvezek: Lorenzini; 724. zvezek: Lorenzini; 725. zvezek: Lorenzini; 726. zvezek: Lorenzini; 727. zvezek: Lorenzini; 728. zvezek: Lorenzini; 729. zvezek: Lorenzini; 730. zvezek: Lorenzini; 731. zvezek: Lorenzini; 732. zvezek: Lorenzini; 733. zvezek: Lorenzini; 734. zvezek: Lorenzini; 735. zvezek: Lorenzini; 736. zvezek: Lorenzini; 737. zvezek: Lorenzini; 738. zvezek: Lorenzini; 739. zvezek: Lorenzini; 740. zvezek: Lorenzini; 741. zvezek: Lorenzini

Za Božič po znižanih cenah!

Volnene nogavice

zimske rokavice, bluže, svilene šerpe, svileno in batist perilo, predpasniki, parfumi in velika izbira damskih torbic

Zimsko perilo

Bengerjevo (Dr. Jägerovo) za gospode in dame. „Ribana“ majice, hlače in kombineze

Pletenine

za dame, gospode in otroke v krasni izbiri in po **globoko znižani ceni**

Moške srajce

bele in v najnovejših vzorcih, kravate, naramnice, gamaše, volneni šali, žepni robci, razne nogavice, dokolenice, listnice itd.

pri trdki Šterk nasl. **Miloš Karničnik** Ljubljana Stari trg 18

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Službo organista
obč. tajnika in kapelnika za vse vrste godbe bi takoj nastopil. Neženjen, 43 let. — Ponudbe upravi Slovenca pod št. 14.291.

Službodobe

Prodajalko
prvovrstno moč za trgovino meš. blaga, posebno izveščana v manufakturi in železnini, iščem. — Ponudbe pod »Prodajalka« št. 14.269 upravi »Slov.«

Kateri voznik
bi prevzel vožnjo več 100 m² lesa. Voznik dobi hrano in krmo za konje. — Pismene ponudbe na »pravo« »Slov.« št. 14.339.

Posredovalnica Ogrinc
Miklošičeva cesta 28, rabi takoj kuharice, služkinje in natakarice.

Pouk

Šolerska šola
L. obl. konic Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Stanovanje
se odda v novi hiši p. cen. — Ignacij Presetnik, Šmartno, p. Moste pri Lj.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlikline, vse parketirano, elektrika, vodovod, posebej lokal s sobo, sposobno tudi za stanovanje, se takoj odda. Naslov v upravi »Slov.« št. 14.370.

Vnajem

2 veliki prazni sobi
(elektrika, parket, separ. vhod) s 1. januarjem za mirno pisarno ali solidni stranki oddam. — Ogledati 10—12, Tavčarjeva ulica 12/I, vrata 4.

Gostilno ali kuhinjo
vzame v najem samostojno oseba z osebnimi pravici, na promet, kraju. — Ponudbe na A. Pantar, Sp. Otok 24, Radovljica.

Slaščičarji, peki!
V Kranju, velikem industrijskem mestu, sredi Gorenjske, oddam v najem lepe prostore in lokal za prodajo ali grem kot družabnik k večjemu pek. slaščičarju za specialna peciva. — Naslov in ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod »Pekarija« št. 14.319.

Posestva

Zemljišče
ca. 6000 m², v Ljubljani, za glavni kolodvorom — se prod. Resni kupci naj se javijo na oglasni odd. »Slov.« pod »Parcela«.

Ilirija drva

oglj

Glasba

Klavir
kratek, dobro ohranjen — ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.374.

Pianino
ameriški sistem, skoraj nov, ugodno naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.371.

Kupimo

Bukova drva
kupi družba »Kurivo«, Ljubljana, Dunajska c. 33

20 % kronske bone
kupi Pučka štedionia i založni zavod d. d., Osijek, Desatična ul. 27.

Mahovino
hrasta in sliv ter bučne peške, kupujemo. — Ponudbe z vzorci na G. Hoffmann in Co. — Zagreb, Berislavičeva 3.

Večji strešni stol
tudi rabljen, kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Strešni stol«.

Vsakovrstno zlato kovanje
po najvišjih cenah. CERNE in veliki Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Pubasto perje
kilogram po 38 Din raz pošiljam po povzetju na 1 manj 5 kg. — Potem čist belo goske kg po 130 Din in čist beli pub kg po 300 Din. — L. Brozović, Zagreb, Illica 92.

Vino Opolo
zajamčeno pristno, do konca decembra čez ulico po 10 Din. v hotelu »Bellevue«. Ne zamudite ugodnosti!

Starinske skrinje
lepe, imam naprodaj po zelo ugodni ceni. Primereno za božična darila. — Emil Koprivnikar, Litija.

Les naprodaj
Prodajam več tisoč kubičnih metrov smrekovega in bukovega lesa. Žaga na razpolago. — Pismene ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 14.340.

Štedilniški grelci
se izborni obnesejo C. na 50 Din — izdeluje Fr. Kosmač — Jeranova ulica 5, Ljubljana

Premog in drva
dostavlja v vsaki množini na dom tvrdka A. Jerantčič, Karlovska cesta 8. — Telefon 3457.

Elektromotor
30 KS, najnovejšega tipa, nemški izdelek, skoraj nov, 220/380 voltov, 66/38 amper, 1450 obratov — prodam za 15.000 Din.

Kupim valjec
gladek, dupli, 300 x 600, v absolut. dobrem stanju.

Motorni mlin,
Novi Karlovci — Srem.

Ilirija koks
Dunajska 46 - Tel. 28-28

Ilirija premog

Obrt

Budilke
F. Čuden
Prešernova

Pozor!
Volno in bombaž kupite na cene pri trdki Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg št. 12 in Židovska ulica št. 4.

Čenjenemu občinstvu
naznanjam, da sem otvorila prodajo la trboveljskega premoga, drv itd. Nizke cene. Točna in solidna postrežba. Se priporoča F. Misson, Ljubljana, Janez Trdinova ul.

Denar in čas
si prihraniš s slamoreznicco, ki jo kupiš v največji zalogi poljedelskih strojev: Franc Stupica v Ljubljani, Gosposvetska 1.

Peči
nastepše in trpežno izdelane, štedilniške, navadne in fine, predpečnike, posode za premož, pečna okrilja, stojala za dežnike, kuhinjsko opremo,

sunke in drsalke
in vso železnino — dobite najceneje v železnini Franc Stupica Ljubljana, Gosposvetska 1.

Naznanja se
da so prispela nova dalmatinska vina ki se točijo v gostilni pri »Iratniku«. Sv. Petra c. 25 in Kette-Murnova cesta 26. Istotam domača in dalmatinska kuhinja in vsak dan sveže morske ribe.

Pristna namizna vina
Desertna vina Malaga Vermouth Prošek

Točilnica Jos. Vitek
Ljubljana Sv. Petra cesta 13

Premog
in drva najboljših vrst dobavlja I. Pogačnik Boršičeva 5 Telefon 2059

Špeceristi
bukovo oglje

prima, v originalnih zavitkih, Vam takoj dobavi vsako množino

DRUŽBA »ILIRIJA«
Ljubljana, Dunajska c. 46. Telefon 28-20.

zrjeno moko
vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK Ljubljana Resljeva cesta 24.

Ilirija premog

ZA BOŽIČ

PRODAJAMO PO ZNIZANIH CENAH

ZA DAME:

DAMSKÉ PLASCE
BARZUNASTE OBLEKE
FINO DAMSKO PERILO
NOGAVICE
ROKAVICE
MODNE ŠALE

ZA GOSPODE:

KRASNA IZBIRA KRAVAT
SRAJC
BENGER-TRIKOT PERILA
NOGAVIC
ROKAVIC
GAMAS
VOLNENIH ŠALOV

PO JAKO NIZKIH CENAH EDINO LE PRI

IGN. ŽARGI

LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠT. 3 IN 11.

Bányai preproge

Garantir. trajne barve, čista volna, najcenejše vzorane preproge domač izdelek

se dobi v vseh boljših trgovinah s preprogami.

Naznanilo

Od danes dalje skozi vse praznike do preklica se toči čez ulico 1 Din cenejše po litru.

Gostilna pri Tratniku, Ljubljana, Sv. Petra c. 25.

Naznanjava, da nama je usoda ugrabila v cvetju let najinega ljubljene, edinega sina, ozir. brata, gosp.

Ivana Kozieka

krojaškega pomočnika

v četrtek 19. t. m. ob 1 popoldne, predvidenega s tolažili svete vere. Na njegov zadnji dom ga spremimo v soboto 21. dec. 1929 ob 3 pop od doma žalosti, Celovška cesta 63, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 19. decembra 1929. Ana Kozjek, mati. Anica, učitelj, sestra.

JULIJANA STERN sporočam v svojem in v imenu sorodnikov vsem prijateljem in znancem, da se je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi mojega preljubljenega soproga oziroma brata in strica, gospoda

Jurija Stern

hišnega posestnika in cerkv. klučarja. V visoki starosti 77 let je zaključil, vdan v božjo voljo in previden s sv. zakramenti svoje vzorno življenje, posvečeno Bogu, delu, svojcem in ljubim do siromašnih. — Pogreb nepozabnega se bo vršil v soboto dne 21. decembra t. l. ob 1/3 popoldne iz hiše žalosti, Tatenbahova ulica 20, na pokopališče frančiškanske župnije.

Maribor, 19. decembra 1929.

Brez posebnega naznanila

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Cesto že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanke jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo rdeči gnolob, neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mekke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorilce Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 8

Razpis tajniških služb

Z nastopom 1. februarja 1930 se razpisuje mesto tajnika za Okrajni cestni odbor vranski na Vranskem, kateremu se poveri tekom leta tudi še mesto tajnika za Občinski urad trga Vransko in Posojilnice na Vranskem. Plača po dogovoru. Prošnje z običajnimi prilogi in s pričevali o poprejšnjem službovanju in o usposobljenosti za vse troje mest, je vlagati potem pošte v zapечатih ovitkih na županstvo trga Vransko do 31. decembra 1929.

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljev izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu Vsak zvezek stane broš. Din 45.—, eleg. vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Obvestilo

Čast nam je opozoriti naše cenjene odjemalce, da

g. Julij Jančigar

LJUBLJANA :: Dunajska cesta št. 17

ni več pooblaščen

da za našo firmo vrši inkaso in prodajo, zato, ker smo omenjenemu odvzeli zastopstvo naše tvrdke. Našega novega zastopnika Vam bomo predstavili istim potom v najkrajšem času.

Prosimo cenj. občinstvo, da nam tudi nadalje ohrani naklonjenost in zaupanje, a mi bomo skrbeli, da naše cenjene odjemalce tudi v bodoče v vsakem pogledu, kar najbolj, zadovoljimo.

Z odličnim spoštovanjem

„Centrala“

trgovina manufakture,

ZAGREB :: Amruševa ulica 3.

Prva celotna izdaja!

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

Zbrano delo

Cena Din 40.—, elegantno vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nas je naš dobri soprog, oče itd., gospod

Ivan Končan

trгоvec, posestnik in meščan

po dolgi bolezni, v 57 letu starosti, za vedno zapustil. — Pogreb nepozabnega bo v petek 20. decembra ob 3 popoldne. Šoštanj, dne 19. decembra 1929.

Žalujoči ostali.